



Π.3.2.5 Πιλοτική εφαρμογή και αξιολόγηση αντιπροσωπευτικού αριθμού σεναρίων από κάθε τύπο σε διαφοροποιημένες εκπαιδευτικές συνθήκες πραγματικής τάξης

Νεοελληνική Γλώσσα

Γ' Λυκείου

Τίτλος:

«Εθνισμός ή εθνικισμός, πατριωτισμός ή διεθνισμός, ανθρωπισμός ή φιλανθρωπία; Διερεύνηση της σημασίας των εννοιών»

Συγγραφή: ΓΕΩΡΓΙΑ (ΓΙΟΥΛΗ) ΑΛΕΞΙΟΥ

Εφαρμογή: ΓΕΩΡΓΙΑ (ΓΙΟΥΛΗ) ΑΛΕΞΙΟΥ



ΚΕΝΤΡΟ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

Θεσσαλονίκη 2014



ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΕΡΓΟΥ

ΠΡΑΞΗ: «Δημιουργία πρωτότυπης μεθοδολογίας εκπαιδευτικών σεναρίων βασισμένων σε ΤΠΕ και δημιουργία εκπαιδευτικών σεναρίων για τα μαθήματα της Ελληνικής Γλώσσας στην Α/βάθμια και Β/βάθμια εκπαίδευση» MIS 296579 (κωδ. 5.175), - ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ ΠΡΑΞΗ, στους άξονες προτεραιότητας 1-2-3 του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση», η οποία συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και εθνικούς πόρους.

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΣ ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ: Ι. Ν. ΚΑΖΑΖΗΣ

ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΣ ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ: ΒΑΣΙΛΗΣ ΒΑΣΙΛΕΙΑΔΗΣ

ΠΑΡΑΔΟΤΕΟ: Π.3.2.5. Πιλοτική εφαρμογή και αξιολόγηση αντιπροσωπευτικού αριθμού σεναρίων από κάθε τύπο σε διαφοροποιημένες εκπαιδευτικές συνθήκες πραγματικής τάξης.

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΠΑΡΑΔΟΤΕΟΥ: ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΚΟΥΤΣΟΓΙΑΝΝΗΣ

Υπεύθυνος υπο-ομάδας εργασίας γλώσσας: Δημήτρης Κουτσογιάννης

ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ: ΚΕΝΤΡΟ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ

<http://www.greeklanguage.gr>

Καραμαούνα 1 – Πλατεία Σκρα Τ.Κ. 55 132 Καλαμαριά, Θεσσαλονίκη

Τηλ.: 2310 459101, Φαξ: 2310 459107, e-mail: centre@komvos.edu.gr



A. ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ

Τίτλος

Εθνισμός ή εθνικισμός, πατριωτισμός ή διεθνισμός, ανθρωπισμός ή φιλανθρωπία;
Διερεύνηση της σημασίας των εννοιών.

Εφαρμογή σεναρίου

Γεωργία (Γιούλη) Αλεξίου

Δημιουργία σεναρίου

Γεωργία (Γιούλη) Αλεξίου

Διδακτικό αντικείμενο

Νεοελληνική Γλώσσα

Τάξη

Γ΄ Λυκείου

Σχολική μονάδα

1ο Γενικό Λύκειο Συκεών Θεσσαλονίκης

Χρονολογία

Από 01-04-2014 έως 8-04-2014

Διδακτική/θεματική ενότητα

Εγχειρίδιο «Έκφραση-έκθεση», Γ΄ Λυκείου:

- Πειθώ, Η πειθώ στον πολιτικό λόγο, σ. 68 και σ. 83
- Δίκαιος λόγος και άδικος λόγος σσ. 240-242



Διαθεματικό

Όχι

Χρονική διάρκεια

Για την εφαρμογή του σεναρίου απαιτήθηκαν 4 διδακτικές ώρες

Χώρος

I. Φυσικός χώρος: Εντός σχολείου: αίθουσα διδασκαλίας εξοπλισμένη με Η/Υ και βιντεοπροβολέα.

II. Εικονικός χώρος: Facebook

Προϋποθέσεις υλοποίησης για δάσκαλο και μαθητή

Σύμφωνα με το συνταγμένο σενάριο προαπαιτείται από τον διδάσκοντα η προετοιμασία της σχολικής τάξης για ομαδοσυνεργατική διδασκαλία με ΤΠΕ (Τεχνολογίες Πληροφορίας και Επικοινωνίας) και η όλη προεργασία που αφορά τη λειτουργία ενός περιβάλλοντος ομάδας στο Facebook. Προαπαιτείται επίσης η διδασκαλία του σεναρίου «Διερεύνηση των εννοιών βία, ρατσισμός, στερεότυπα, πρόσφυγας, μετανάστης» (Αλεξίου 2012), η οποία εμπεριέχει την πρώτη εμπλοκή των μαθητών με τη δημιουργία λημμάτων για το δικό τους λεξικό ή κάποιου παρόμοιου μαθήματος. Πριν την παρούσα εφαρμογή δεν είχε προηγηθεί η διδασκαλία του σεναρίου «Διερεύνηση των εννοιών βία, ρατσισμός, στερεότυπα, πρόσφυγας, μετανάστης» (Αλεξίου 2012) αλλά είχε ακολουθηθεί παρόμοια διδασκαλία.

Εφαρμογή στην τάξη

Το συγκεκριμένο σενάριο εφαρμόστηκε στην τάξη.



Το σενάριο στηρίζεται

Γεωργία (Γιούλη) Αλεξίου, Εθνισμός ή εθνικισμός, πατριωτισμός ή διεθνισμός, ανθρωπισμός ή φιλανθρωπία; Διερεύνηση της σημασίας των εννοιών, Νεοελληνική Γλώσσα Γ΄ Λυκείου, 2012.

Το σενάριο αντλεί

-

B. ΣΥΝΤΟΜΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ/ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Οι μαθητές ασχολούνται με τη διερεύνηση του περιεχομένου εννοιών όπως εθνισμός, εθνικισμός, διεθνισμός, πατριωτισμός, σοβινισμός, ανθρωπισμός, φιλανθρωπία. Έργο τους η ανά ομάδες παραγωγή σύντομων ενημερωτικών παρουσιάσεων για την τάξη τους (PowerPoint) και η οργάνωση λημμάτων ικανών να αναρτηθούν σε ηλεκτρονικό λεξικό ή στη σελίδα του μαθήματος στο Facebook. Οι ομάδες ανακοινώνουν τις εργασίες τους την ολομέλεια.

Σύμφωνα με το συνταγμένο σενάριο δίνεται έμφαση:

1. Στην ομαδοσυνεργατική διδασκαλία: Οι μαθητές εργάζονται σε ομάδες μαθαίνοντας να συνεργάζονται για την επίτευξη κοινού στόχου και ανακαλύπτοντας και προβάλλοντας ο καθένας τα ταλέντα και τις δεξιότητές του. Μαθαίνουν να εμπιστεύονται τον άλλον (ακόμα και τον «αδύνατο» συμμαθητή τους) ανακαλύπτοντας «ταλέντα» στο πρόσωπό του, αλλά και τον εαυτό τους, αποκτώντας αυτοεκτίμηση.
2. Στη χρήση των ΤΠΕ: Από τη στιγμή που ένας από τους πιο σημαντικούς στόχους του γλωσσικού μαθήματος είναι να «εξοικειώσει τα παιδιά με κοινωνικές γλώσσες, επίπεδα ύφους και κειμενικά είδη, τα οποία είναι απαραίτητα για την καλύτερη λειτουργία τους ως πολιτών» (Κουτσογιάννης 2012:29), οι νέες τεχνολογίες προσφέροντας αυθεντικά περιβάλλοντα λόγου, επικοινωνίας και μάθησης, δίνουν τη



δυνατότητα στους μαθητές να αντλήσουν πληροφορίες, να σταθούν κριτικά απέναντί τους, να επικοινωνήσουν και να κατασκευάσουν δικά τους εργαλεία χρήσιμα για τη δουλειά τους και την προετοιμασία τους για τις Πανελλήνιες εξετάσεις.

Γ. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Σύλληψη και θεωρητικό πλαίσιο

Σύμφωνα με το συνταγμένο σενάριο οι μαθητές εργάζονται κυρίως σε ομάδες. Συνεργάζονται –αλληλοβοηθούνται– τόσο για την κατανόηση της σημασίας των εννοιών όσο και για την παραγωγή κειμένων. Ο διδάσκων αφήνει τους μαθητές να αυτενεργήσουν και να συνεργαστούν αλλά, δεδομένης της δυσκολίας του θέματος, είναι ανά πάσα στιγμή έτοιμος να συμβουλευσει και να καθοδηγήσει τις ομάδες εφόσον αυτό κριθεί απαραίτητο.

Αναφορικά με τη διδακτική της γλώσσας, οι μαθητές έρχονται σε επαφή με ποικίλα κείμενα προκειμένου να αναζητήσουν τη χρήση και τη σημασία που κάθε φορά αποκτούν οι λέξεις (π.χ. η σημασία της λέξης «εθνικός» στις φράσεις «Εθνικός Πειραιώς» και «Εθνικός Οργανισμός Φαρμάκων»). Στη συνέχεια ασκούνται στην παραγωγή ποικίλων ειδών κειμένων.

Αντλούνται στοιχεία από τους πολυγραμμatisμούς, εφόσον οι μαθητές κάνουν χρήση επεξεργαστή κειμένου, λογισμικού παρουσίασης ενώ, κατά την εφαρμογή του σεναρίου, χρησιμοποιείται το Facebook για τον διαμοιρασμό των εργασιών των ομάδων. Έτσι, ο Η/Υ χρησιμοποιείται ως μέσο διδασκαλίας των γλωσσών (α΄ κύκλος), εφόσον στόχος είναι οι μαθητές να κατασκευάσουν ένα γλωσσάρι (που στην περίπτωση αυτή αναπλαισιώνεται μέσα από τις ΤΠΕ) που θα το έχουν και ως ψηφιακό αποθετήριο υλικού για να διευκολυνθεί το διάβασμά τους.

Παράλληλα, όμως, επιχειρείται συνειδητά να εξοικειωθούν οι μαθητές με ιδιαίτερες της γραφής σε ψηφιακά περιβάλλοντα, όπως η συμπαραγωγή κειμένων



(β' κύκλος), εφόσον το σχολείο επιβάλλεται να τους προετοιμάσει και να τους καταστήσει ικανούς να αντιμετωπίσουν τα νέα δεδομένα που φέρει η χρήση του υπολογιστή σε εργασιακό, οικονομικό, κοινωνικό, πολιτικό κ.λπ. επίπεδο. Με αυτό το σκεπτικό κατά τη συγκεκριμένη εφαρμογή του σεναρίου επιχειρείται η προβολή των δυνατοτήτων που παρέχει το τόσο δημοφιλές στους μαθητές Facebook (αντί του wiki που προτείνεται κατά τη σύνταξη του σεναρίου) για τη σχολική εργασία, ώστε να τους δώσει ώθηση να το κρίνουν ως ένα νέο κειμενικό είδος σε συσχέτιση με τις σύγχρονες κοινωνικοπολιτισμικές παραμέτρους (αυτές της δημοσιοποίησης των πάντων, των σκέψεων, των φωτογραφιών τους, ακόμη και της ιδιωτικής τους ζωής όπως οι περισσότεροι το βιώνουν εξάλλου στο Facebook) ακουμπώντας, έστω και ελάχιστα, στον γ' κύκλο.

Δ. ΣΚΕΠΤΙΚΟ-ΣΤΟΧΟΙ ΚΑΙ ΣΥΝΔΥΑΣΜΟΣ ΤΟΥΣ

Γνώσεις για τον κόσμο, αξίες, πεποιθήσεις, πρότυπα, στάσεις ζωής

Σύμφωνα με το συνταγμένο σενάριο στόχος είναι να προβληματιστούν οι μαθητές όσον αφορά τη σημασία την οποία λαμβάνουν οι λέξεις στα διάφορα κείμενα, ανάλογα με το αν αυτά ανήκουν στον εξουσιαστικό λόγο ή όχι, ή ανάλογα με την ιδεολογία ή την ιδιότητα του συγγραφέα.

Όπως αναμενόταν οι μαθητές:

- συζήτησαν για τις διαφορετικές σημασίες που λαμβάνουν οι λέξεις σε διαφορετικά κείμενα (ανάλογα με την περίπτωση, την κοσμοαντίληψη/ιδεολογία του συγγραφέα, το κειμενικό είδος κλπ. Για παράδειγμα, η λέξη *διεθνισμός* και οι σημασίες που παίρνει ως μαρξιστικός όρος, ως θεωρία –Βικιλεξικό– και στη διαφήμιση της Fiat),
- συζήτησαν και διαπίστωσαν τη «φθορά» λέξεων και τη γέννηση καινούργιων (πχ. η φθορά της λέξης *εθνικισμός* και η γέννηση της λέξης *εθνισμός*),



- παρατήρησαν και συζήτησαν τη στρέβλωση που επιχειρεί ο εξουσιαστικός λόγος στη σημασία των λέξεων.

Γνώσεις για τη γλώσσα

Σύμφωνα με το συνταγμένο σενάριο επιδιώκεται η άσκηση των μαθητών στην παραγωγή διάφορων τύπων κειμένων πολυτροπικών ή μη. Αναλυτικότερα, στόχος είναι:

- να κατακτήσουν οι μαθητές τον τρόπο οργάνωσης της συγγραφής ορισμών/λημμάτων, τη σημασία της πληρότητας και της σαφήνειας-ακρίβειας σε έναν ορισμό,
- να κατανοήσουν οι μαθητές τον ρόλο των λεξικογραμματικών επιλογών στη διαμόρφωση της διαφοράς που έχει ένα γραπτό κείμενο από μία παρουσίαση, δηλαδή ένα γραπτό, πολυτροπικό κείμενο που, όμως, υποστηρίζεται παράλληλα και προφορικά (αφαιρετικότητα, ονοματοποίηση, πολυτροπικότητα),
- να κατακτήσουν την ικανότητα να μετατρέπουν και να παρουσιάζουν ακόμη και το ίδιο υλικό μέσα από διαφορετικούς τύπους κειμένων.

Όλα τα παραπάνω επιχειρήθηκαν στη συγκεκριμένη εφαρμογή του σεναρίου.

Γραμματισμοί

Σύμφωνα με το συνταγμένο σενάριο επιδιώχθηκε η εξοικείωση των μαθητών με την παραγωγή διαφόρων τύπων κειμένου σε γραπτό αλλά και σε προσχεδιασμένο προφορικό λόγο.

Νέοι γραμματισμοί

Σύμφωνα με το συνταγμένο σενάριο επιδιώχθηκε η άσκηση των μαθητών:

- στην παρουσίαση των απόψεων και των συμπερασμάτων τους με την αξιοποίηση των νέων μέσων πρακτικής γραμματισμού, ειδικότερα, του λογισμικού παρουσίασης. Στην εξοικείωση, δηλαδή, με την παραγωγή



ηλεκτρονικού κειμένου αφαιρετικού και πολυτροπικού, το οποίο υποστηρίζεται και συμπληρώνεται προφορικά,

- στη συνεργατική παραγωγή λόγου εκμεταλλευόμενοι τις δυνατότητες του επεξεργαστή κειμένου και τη διευκόλυνση που παρέχει η ρευστότητα του ηλεκτρονικού κειμένου,
- στην κατανόηση και παραγωγή πολυτροπικών κειμένων.

Ειδικότερα, στόχος έγινε η άσκηση:

- στην αποκωδικοποίηση των μηνυμάτων της εικόνας (οπτικός γραμματισμός),
- στην κατάλληλη αξιοποίηση της εικόνας για την κατασκευή νοήματος (οπτικός γραμματισμός),
- στον λειτουργικό συνδυασμό εικόνας και γραπτού κειμένου (πολυτροπικός γραμματισμός).

Κριτικός γραμματισμός

Σύμφωνα με το σενάριο υπάρχουν στοιχεία κριτικού γραμματισμού, καθώς επιχειρείται οι μαθητές να κατανοήσουν τους λόγους ύπαρξης σε αρκετές περιπτώσεις διαφορετικής ερμηνείας/σημασίας των όρων και να υιοθετήσουν κριτική στάση ως αναγνώστες.

Διδακτικές πρακτικές

Σύμφωνα με το συνταγμένο σενάριο οι μαθητές εμπλέκονται σε ομαδική διαδικασία διερεύνησης και σε ομαδική αλλά και ατομική προσπάθεια παραγωγής διαφόρων τύπων κειμένων.

Το σχολικό βιβλίο αξιοποιείται χωρίς να κατευθύνει την αναζήτηση των μαθητών. Αντίθετα, ζητούνται από αυτούς συμπεράσματα σχετικά με τη χρήση όρων που υπερβαίνουν το πλαίσιο του σχολικού βιβλίου αλλά συναντώνται σε ποικίλα κείμενα που φιλοξενούνται στα έντυπα και τα ηλεκτρονικά μέσα.



Υπηρετείται ο κριτικός γραμματισμός, καθώς οι μαθητές εστιάζουν στις διαφορετικές σημασίες τις οποίες μπορεί να πάρει κάποιος όρος ανάλογα με τον τύπο και το περιεχόμενο του κειμένου του οποίου θα αποτελεί μέρος.

Ε. ΛΕΠΤΟΜΕΡΗΣ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

Αφετηρία

1. Το θέμα εμπεριέχεται στη διδακτέα ύλη.
2. Είναι απαραίτητη η αναφορά στο θέμα λόγω των ιδιαίτερων κοινωνικοπολιτικών συγκυριών που προβληματίζουν κάθε δημοκρατικά σκεπτόμενο άτομο. Ιδιαίτερα για τους εφήβους το θέμα παρουσιάζει ενδιαφέρον, εφόσον ακουμπά στις ανησυχίες τους και στις κουβέντες που κάνουν συχνά στις παρέες τους αλλά και με άτομα μεγαλύτερης ηλικίας.

Σύνδεση με τα ισχύοντα στο σχολείο

Σύμφωνα με το συνταγμένο σενάριο, σε ότι αφορά τη διδακτέα ύλη, το προτεινόμενο σενάριο στηρίζεται και καλύπτει τμήματά της. Συγκεκριμένα στις ενότητες «Πειθώ, Η πειθώ στον πολιτικό λόγο» (σελ. 68 και σελ. 83) και «Δίκαιος λόγος και άδικος λόγος» (σελ.240 – 242).

Ικανοποιεί επίσης, τους στόχους που θέτει το Π.Σ. σε ό,τι αφορά την κατανόηση και τη χρήση του γραπτού και προφορικού λόγου σε ποικίλες επικοινωνιακές περιστάσεις, την καλλιέργεια του ψηφιακού γραμματισμού και την απόκτηση γνώσεων που βοηθούν τους μαθητές να καταστούν σκεπτόμενα άτομα και ενεργοί πολίτες της τοπικής αλλά και της παγκόσμιας κοινότητας.

Αξιοποίηση των ΤΠΕ

Το σενάριο κατευθύνει τους μαθητές σε έρευνα στο διαδίκτυο το οποίο προσφέρει τη δυνατότητα εύρεσης πληροφοριών (το διαδίκτυο χρησιμοποιείται ως πηγή



πληροφόρησης), αλλά τους ωθεί παράλληλα στην υιοθέτηση κριτικής στάσης απέναντι σε αυτές. Τα ηλεκτρονικά λεξικά και τα σώματα κειμένων αποτελούν ουσιαστικά περιβάλλοντα διερεύνησης της σημασίας των λέξεων/εννοιών και μέσα από αυθεντικά κειμενικά είδη. Δίνουν επίσης τη δυνατότητα δημιουργίας παρουσιάσεων σε αυθεντικά πλαίσια επικοινωνίας.

Επίσης, η εργασία ανάρτησης και διαμοιρασμού των κειμένων και επικοινωνίας των μαθητών μέσα από τη σελίδα του μαθήματος στο Facebook δίνει την ευκαιρία στους μαθητές να παράγουν λόγο, να τον αναρτούν και να τον κοινοποιούν στο πλαίσιο της σχολικής τάξης, να τον βελτιώνουν, να προσθέτουν ή να αφαιρούν και να τον έχουν ανά πάσα στιγμή πρόχειρο να τον ανασύρουν και να τον χρησιμοποιήσουν. Συμβάλλουν έτσι στη δημιουργία νέων ταυτοτήτων ικανών να αναγνωρίζουν, να αποδομούν και να ανασυνθέτουν την κοινωνική πραγματικότητα, όπως αυτή προκύπτει στο νέο περιβάλλον γνώσης.

Κείμενα

[\[Χρόνια τώρα\]](#), Βασιλή Σιουζουλή από τη συλλογή *Αδέξιος περιποιητής Ανθέων*, Εκδόσεις Γρηγόρη, Αθήνα 2012.

[Fiat Viaggio: Ιταλικός διεθνισμός](#), Ιστοσελίδα in.gr.

[Sean Penn: Ο άλλοτε σκληρός παρτάκιας του Hollywood εξελίχθηκε σε μεγάλο ανθρωπιστή και βραβεύτηκε για το έργο του](#), Ιστοσελίδα queen.gr.

[ΑΓΝΟΗΜΕΝΟΣ ΔΙΕΘΝΙΣΜΟΣ: Η ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ ΤΟΥ ΛΑΚΚΙΟΥ](#), Α.Κ. Αντωνιάδη, Ιστοσελίδα Άνθρωπος + χώρος.

[Ανθρωπισμός](#), Φ. Κ. Βώρου.

[Δημοσιογραφική αποστολή σε φυλακή υψίστης ασφαλείας](#), Δημήτρης Τσάκας, Η ιστοσελίδα της εφημερίδας *Εθνικός Κήρυξ*.

[Διεθνισμός και εθνικισμός: σύντομη ιστορική αναδρομή](#), Περίληψη του άρθρου “Internationalism: a breviary” του μαρξιστή συγγραφέα Perry Anderson.



Δημοσιεύτηκε στο New Left Review 14 (2002).

<http://www.newleftreview.org/?getpdf=NLR24801&pdflang=en>

[Εθνικισμός και διεθνισμός](#), ιστολόγιο SarantosKargakos.

[Εθνικισμός](#), Βικιλεξικό.

[Εθνικός Οργανισμός Μεταμοσχεύσεων](#), Ιστοσελίδα [Σχετικά με τον ΕΟΜ].

[Εθνικός Οργανισμός Φαρμάκων](#), Ιστοσελίδα, αρχική.

[Εθνικός Ύμνος](#), Ιστοσελίδα mathima.

[Επιστήμες και ανθρωπισμός](#), Εξανθρωπισμός των Επιστημών ή «εξεπιστημονισμός» του ανθρωπισμού;, Το πρόγραμμα της ιστοσελίδας της Στέγης Γραμμάτων και τεχνών –Ίδρυμα Ωνάση.

[Η απολογία του Τερτσέτη](#) (εισαγωγή), ιστολόγιο SarantosKargakos.

Ηλεκτρονικό Λεξικό της Πύλης για την Ελληνική Γλώσσα, (http://www.greek-language.gr/greekLang/modern_greek/tools/lexica/index.html)

[Μυστηριώδης φιλόanthropos «στοιχειώνει» γερμανική πόλη](#), Ιστοσελίδα newsbomb.

[ΝΕΟ-ΣΟΒΙΝΙΣΤΕΣ](#), Ιστολόγιο του Ν. Δήμου.

[Ο Άνθρωπος και ο απάνθρωπος φιλόanthropos](#), ιστολόγιο Παραλληλογράφος.

[Ο Κοραής και η εθνική συνείδηση](#), Δημοσθένης Κούρτοβικ, *Τα Νέα* (ιστοσελίδα).

[Ο νέος Ανθρωπισμός](#), Ευστράτιος Παπάνης, ιστολόγιο erapanis.

[Ο σοβινισμός των απόκληρων...](#), Αλέξανδρου Πιστοφίδη, ιστοσελίδα thenetwar.

[Περί εθνικισμού](#), Θάνου Βερέμη, *Καθημερινή* (ιστοσελίδα).

[ΣΕ ΠΡΩΤΟ ΕΝΙΚΟ](#), Το παιδί που λαχταρούσε..., Ματίνα Ηρειώτου, Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας, Σώματα Κειμένων από τα *Νέα*.

[Σοβινισμός](#), Βικιλεξικό.

[ΣΤΗ ΔΙΝΗ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΙΣΜΟΥ Ο ΧΡΙΣΤΟΣ ΚΑΙ Η ΠΑΝΑΓΙΑ](#), π. Γ. Δ. Μεταλληνού, *Ρεσάλτο* τεύχος 40.



Διδακτική πορεία/στάδια/φάσεις

1ο δίωρο (Στην αίθουσα του τμήματος την οποία είχα φροντίσει να εξοπλίσω με φορητούς ηλεκτρονικούς υπολογιστές).

Προετοιμασία εφαρμογής του σεναρίου.

1. Κατά την προετοιμασία της διδασκαλίας, επιθυμώντας κατά το πρώτο δίωρο ο χρόνος να διατεθεί κυρίως στη συζήτηση στο πλαίσιο των ομάδων και στη συλλογική προσπάθεια απάντησης των ερωτήσεων, αποφάσισα να δημιουργήσω και να δομήσω εγώ το PowerPoint το οποίο θα συνοδεύσει την παρουσίαση της δουλειάς κάθε ομάδας (σε προηγούμενα μαθήματα εξάλλου οι μαθητές είχαν ασκηθεί στην κατασκευή και στη μορφοποίηση PowerPoint). Έτσι, ετοίμασα για κάθε ομάδα ένα φάκελο (βλέπε *Συνοδευτικό Υλικό*, Υλικό για τις ομάδες) που περιλάμβανε το φύλλο εργασίας και το PowerPoint που έπρεπε όμως να συμπληρωθεί με υλικό που θα προέκυπτε από την ομαδική εργασία..

2. Στη σχολική μονάδα στην οποία εφαρμόστηκε το σενάριο πολλές αίθουσες είναι μόνιμα εξοπλισμένες με βιντεοπροβολείς, ενώ, πριν την κλοπή που σημειώθηκε πρόσφατα, υπήρχαν και επιπλέον προβολικά μηχανήματα, ώστε να μπορούν οι εκπαιδευτικοί να τα μεταφέρουν σε αίθουσες/χώρους που δεν έχουν κάποιο μόνιμα εγκατεστημένο. Το σχολείο διέθετε, επίσης, αρκετούς φορητούς υπολογιστές που διευκόλυναν την εφαρμογή παρόμοιων σεναρίων. Όμως οι κλέφτες αφαίρεσαν τους υπολογιστές και τους μετακινούμενους βιντεοπροβολείς. Η σχολική μονάδα κατάφερε μέχρι στιγμής να προμηθευτεί δύο φορητούς υπολογιστές και ισάριθμα προβολικά με αποτέλεσμα να δημιουργούνται προβλήματα μεταξύ των συναδέλφων για το ποιος θα πρωτοχρησιμοποιήσει τα υπάρχοντα μηχανήματα. Προς αποφυγή τέτοιων προβλημάτων ανακοίνωσα από την προηγούμενη μέρα στον σύλλογο διδασκόντων ότι χρειάζομαι οπωσδήποτε κατά την 4^η και 5^η διδακτική ώρα και τους δύο φορητούς υπολογιστές. Έτσι εξασφάλισα πέντε φορητούς Η/Υ (και όχι



περισσότερους όπως προβλέπεται στο σενάριο), ισάριθμους δηλαδή με τις ομάδες των μαθητών – δύο δικό μου, έναν υποσχέθηκε να φέρει μία μαθήτρια και δύο του σχολείου. Πολύ αργά το βράδυ της προηγούμενης ημέρας της εφαρμογής δέχτηκα τηλεφώνημα από συναδέλφισσα, η οποία θα αναχωρούσε την επομένη με μαθητές μέσω πολιτιστικού προγράμματος σε χώρα της Ευρώπης. Μου ανακοίνωσε ότι έπρεπε να πάρει μαζί της τον έναν φορητό υπολογιστή του σχολείου λόγω βλάβης του δικού της. Έτσι αναγκάστηκα να οργανώσω το μάθημα με τρόπο που η μία ομάδα να μπορεί να εργαστεί το πρώτο δίωρο χωρίς υπολογιστή. Μετέφερα δηλαδή σε φυλλάδια τις πληροφορίες που χρειαζόταν να αναζητηθούν στο διαδίκτυο (βλέπε φάκελο *Συνοδευτικό Υλικό*, Υλικό για τις ομάδες, Ομάδα Δ).

Την επόμενη στο σχολείο εκτύπωσα τα φυλλάδια αυτά, καθώς και ένα αντίτυπο για κάθε ομάδα από τα φύλλα εργασίας, αφού (σχεδόν) κάθε ομάδα θα είχε στη διάθεσή της μόνο έναν υπολογιστή. Στο διάλειμμα, πριν την εφαρμογή, στην αίθουσα διδασκαλίας με τη βοήθεια μερικών μαθητών τακτοποιήσαμε τα θρανία, ώστε να διαμορφωθεί η τάξη κατάλληλα για ομαδοσυνεργατική διδασκαλία και περάσαμε στην επιφάνεια εργασίας των υπολογιστών τα φύλλα εργασίας.



Εικόνα 1. Τακτοποιώντας ...



Εικόνα 2. και ετοιμάζοντας τους υπολογιστές



Όταν χτύπησε το κουδούνι οι μαθητές κάθισαν στις θέσεις τους σε ομάδες. Τους άφησα ελεύθερα να συγκροτήσουν ομάδες, εξάλλου οι συγκεκριμένοι έχουν δουλέψει πολλές φορές ομαδοσυνεργατικά. Έχω μάλιστα παρατηρήσει ότι οι ομάδες που σχηματίζουν δεν είναι σταθερές, αφού οι μαθητές σχεδόν σε κάθε ομαδοσυνεργατική διδασκαλία διατάσσονται διαφορετικά.

Διδασκαλία

Ένα τυχαίο γεγονός ανέτρεψε την πορεία της διδασκαλίας που προβλέπεται στο σενάριο. Κατά την προηγούμενη διδακτική ώρα κι ενώ το θέμα μας ήταν η διεκδίκηση των γλυπτών του Παρθενώνα από το Βρετανικό Μουσείο κάποιος μαθητής αναρωτήθηκε για το κατά πόσο αυτή η διεκδίκηση μπορεί να ενέχει στοιχεία εθνικισμού. Ξεκίνησε συζήτηση σχετικά το περιεχόμενο των όρων *εθνικισμός*, *εθνισμός*, *διεθνισμός*. Άφησα να τεθούν ερωτήματα και να αναπτυχθεί προβληματισμός και τους υποσχέθηκα να εξετάσουμε το θέμα πιο οργανωμένα στο επόμενο μάθημα αναζητώντας σε ομάδες μέσα από κείμενα τη σημασία των όρων. Έτσι οι μαθητές προσήλθαν στο μάθημα γνωρίζοντας το θέμα της εργασίας τους και πήραν αυθόρμητα τη θέση τους στις ομάδες και άνοιξαν τα [φύλλα εργασίας](#) στους υπολογιστές τους. Η ομάδα που εκ των πραγμάτων έμεινε χωρίς υπολογιστή πήρε φυλλάδια με κείμενα και άρχισε να τα επεξεργάζεται. Οι ομάδες που συγκροτήθηκαν ήταν τετραμελείς (οι δύο) ή πενταμελείς (οι τρεις), επειδή απουσίαζαν αρκετοί μαθητές για αγώνες με τη σχολική ομάδα μπάσκετ.



Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο



ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης



ΕΣΠΑ
2007-2013
πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ



Εικόνα 3. Οι μαθητές παίρνουν τις θέσεις τους



Εικόνα 4. Οι ομάδες εργάζονται



Εικόνα 5. Πρώτη ομάδα, "Εθνικός"



Εικόνα 6. Δεύτερη ομάδα, "Εθνικισμός, εθνισμός"



Εικόνα 7. Τρίτη ομάδα, "Σοβινισμός, Πατριωτισμός"



Εικόνα 8. Τέταρτη ομάδα, "Διεθνισμός" (μόνο από φυλλάδια, χωρίς Η/Υ)



Εικόνα 9. Πέμπτη ομάδα, "Ανθρωπισμός, Πατριωτισμός"

Δε θεώρησα σωστό να τους διακόψω, τηρώντας τη σειρά που προτείνεται στο σενάριο, δηλαδή να θυμηθούμε τη στρέβλωση εννοιών που επιχειρεί ο πολιτικός λόγος, ή να διαβάσουμε το ποίημα [[Χρόνια τώρα](#)] του Βασίλη Σιουζουλή. Σκέφτηκα αυτά τα βήματα να τα εντάξω σε κάποιο άλλο σημείο της εφαρμογής.

Καθ' όλη τη διάρκεια της ομαδικής δουλειάς περιερχόμουν, όπως προβλέπεται στο σενάριο, από ομάδα σε ομάδα, σε ρόλο σύμβουλου και συνεργάτη. Οι ομάδες με καλούσαν και με συμβουλευόνταν διαρκώς λόγω της δυσκολίας του θέματος. Όμως οι παρεμβάσεις μου ήταν μόνο σε επίπεδο επίλυσης αποριών και ενθάρρυνσης, αφού ουσιαστικά άφηνα την πρωτοβουλία στις ομάδες των μαθητών. Συνειδητοποιώντας ότι μερικές ομάδες δυσκολεύονται να εργαστούν έχοντας στη διάθεσή τους μόνον ηλεκτρονικά το φύλλο εργασίας πρότεινα να φωτοτυπήσω τα φύλλα για όποια ομάδα το έχει ανάγκη. Ζήτησαν φωτοτυπίες οι δύο πενταμελείς ομάδες. Πιστεύω ότι έτσι διευκολύνθηκαν οι εργασίες και επιταχύνθηκαν οι ρυθμοί εργασίας.

Κατά τη διάρκεια του διαλείμματος αρκετοί μαθητές παρέμειναν στις θέσεις τους συνεχίζοντας τις εργασίες τους. Μόνο τα μέλη δύο ομάδων εγκατέλειψαν τελείως τους υπολογιστές τους. Παρατηρήθηκε, επίσης, το φαινόμενο να εισέλθουν στην τάξη μαθητές άλλων τμημάτων και να αρχίσουν να συζητούν με τους μαθητές



που συνέχιζαν τη δουλειά τους για το περιεχόμενο των όρων. Μια μαθήτρια, μάλιστα, μου ζήτησε την άδεια να βοηθήσει τις φίλες της στη διάρκεια του διαλείμματος. Η βοήθειά της ήταν σημαντική.

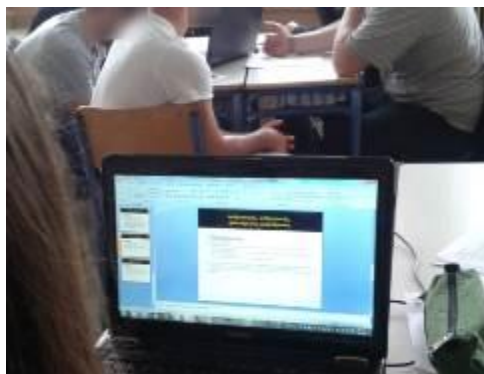


Εικόνα 10. Εικόνες από το διάλειμμα. Κάποιοι αποχώρησαν ή αποχωρούν ενώ αλλού...

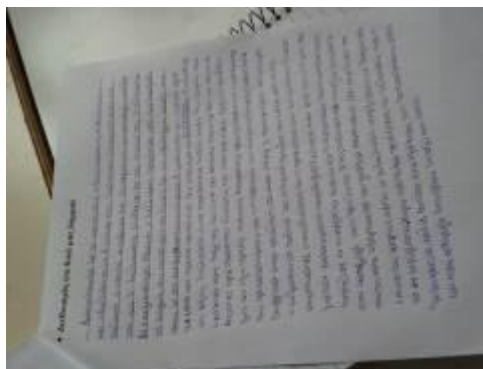


Εικόνα 11. ...η εργασία συνεχίζεται και με "εξωτερική" βοήθεια

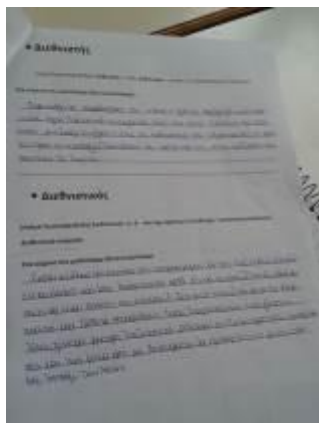
Σχεδόν όλοι ο μαθητές επέστρεψαν πριν το χτύπημα του κουδουνιού, πήραν τις θέσεις τους και συνέχισαν να εργάζονται. Σιγά σιγά όλες οι ομάδες άρχισαν να μπαίνουν στην τελική ευθεία διαμόρφωσης της δουλειάς τους. Καθυστέρησε να ξεκινήσει την τελική καταγραφή των απαντήσεων στο PowerPoint μία ομάδα, επειδή επέμενε να χειρίζεται τον υπολογιστή ένας μαθητής δυσλεξικός (και γι' αυτό πολύ ανορθόγραφος). Τελικά, ανέλαβε κάποιος άλλος και η ομάδα κατάφερε να τελειώσει μέσα στο δίωρο. Πρώτη τελείωσε η ομάδα η οποία δεν έκανε χρήση υπολογιστή.



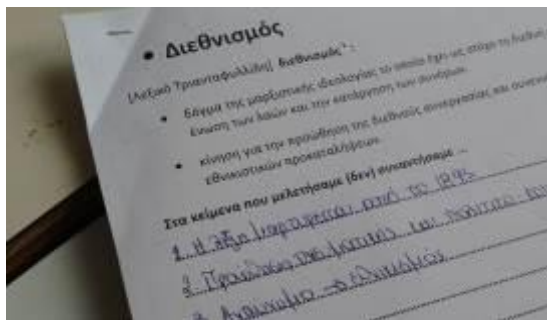
Εικόνα 12. Ολοκληρώνοντας τη δουλειά



Εικόνα 13. Χειρόγραφες απαντήσεις της τέταρτης ομάδας



Εικόνα 14. Χειρόγραφες απαντήσεις της τέταρτης ομάδας



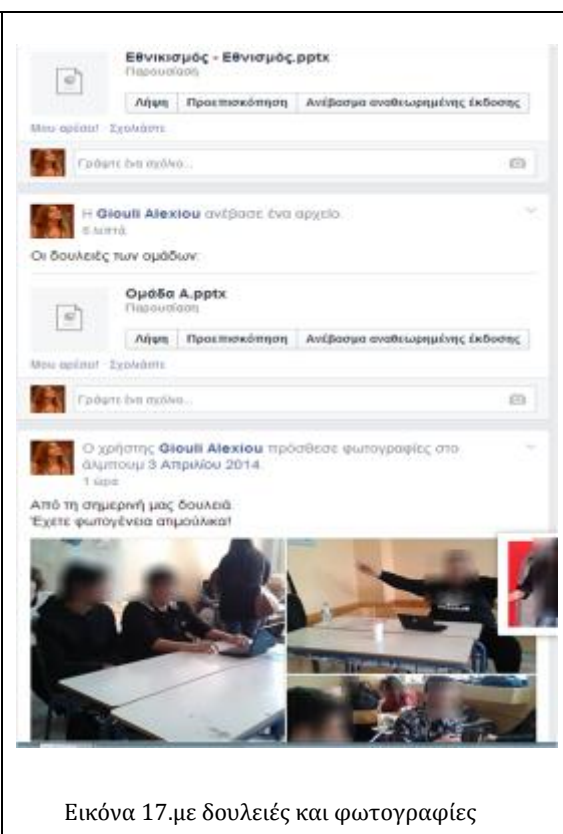
Εικόνα 15. Χειρόγραφες απαντήσεις της τέταρτης ομάδας

Γενικά, το δίωρο κύλησε αρκετά ομαλά. Οι μαθητές εργάστηκαν και ολοκλήρωσαν τις εργασίες τους χωρίς όμως να δείχνουν τον ζήλο και το κέφι που έδειχναν κατά τη διεξαγωγή παρόμοιων μαθημάτων στο παρελθόν. Δεν νομίζω, όμως, ότι ευθύνεται το συγκεκριμένο σενάριο για αυτό. Φταίει περισσότερο το αυξημένο άγχος λόγω των Πανελλαδικών εξετάσεων που είναι πλέον πολύ κοντά.

Το απόγευμα, από το σπίτι μου ανέβασα στη σελίδα της τάξης φωτογραφίες και τις δουλειές των ομάδων που παρέδωσαν PowerPoint.



Εικόνα 16. Η σελίδα της τάξης



Εικόνα 17. με δουλειές και φωτογραφίες

2ο δίωρο (Στην αίθουσα της τάξης. Είναι εξοπλισμένη με Η/Υ και βιντεοπροβολέα). Μόλις οι μαθητές κάθισαν στις θέσεις τους, άρχισε η πρώτη ομάδα να παρουσιάζει την εργασία της (Χρήση του επιθέτου εθνικός –ή –ό, βλ. Φάκελο *Τεκμήρια*, Ομάδα Α). Ανέλαβε μια μαθήτρια την παρουσίαση με ταυτόχρονη προβολή του PowerPoint (Βλέπε το PowerPoint της ομάδας στον φάκελο *Συνοδευτικό υλικό*). Η εκπρόσωπος της ομάδας με βάση την πρώτη διαφάνεια εξήγησε στην τάξη, γιατί στο λεξικό Κριαρά η λέξη *εθνικός* (ως ουσιαστικό και ως επίθετο) έχει ιδιαίτερη σημασία και κέρδισε το ενδιαφέρον των συμμαθητών της. Οι μαθητές, με αφορμή το λεξικό



Κριαρά, ενδιαφέρθηκαν για τον τρόπο με τον οποίο δημιουργείται ένα λεξικό. Εντύπωση ιδιαίτερη προκάλεσε και το λήμμα που έκανε η ομάδα για τη Βικιπαίδεια.

<p>Σημασία του επιθέτου εθνικός</p> <p>[Λεξικό Κριαρά] «εθνικός:</p> <ul style="list-style-type: none"> • A * επίθετο αυτός που δεν ανήκει στο Ανατολικό Ρωμαϊκό Κράτος, μη χριστιανικός • B * τις ειδικές ειδικότητες • Συναντήσαμε την συγκεκριμένη έννοια του επιθέτου στο κείμενο 7, όπου ο όρος χρησιμοποιείται από χριστιανούς απολογητές (εκκλησιαστικοί συγγραφείς) όταν αναφέρονται σε ειδωλολάτρες. 	<p>εθνικός -π-ό, επίθετο με παλαιότερη έννοια ανάλογα με την εποχή που χρησιμοποιείται</p> <p>παρουσιάζει διαφορετικές σημασίες</p> <p>έννοιες</p> <p>α) Βυζαντινή περίοδος: χαρακτηριστική επωνυμία των μη χριστιανών ειδωλολατρών</p> <p>β) Σύγχρονη εποχή: Αυτός που χαρακτηρίζει ανήκει στο έθνος (πατριωτικός χαρακτήρας αυτό που χαρακτηρίζει την παράδοση και την ιστορία ενός λαού (πχ. εθνικοί αγώνες, εθνικοί ήρωες) / στην ονομασία ιδρυμάτων, οργανισμών κ.τ.λπ.</p>
<p>Εικόνα 18. Η πρώτη διαφάνεια της πρώτης ομάδας</p>	<p>Εικόνα 19. Προβολή της διαφάνειας με το λήμμα στην τάξη</p>

Ακολούθησε η παρουσίαση της δεύτερης ομάδας (Βλέπε PowerPoint της ομάδας Β στον φάκελο *Τεκμήρια*). Με σαφήνεια η ομάδα εξήγησε γιατί το λεξικό Τριανταφυλλίδη δίνει στον όρο *εθνικισμό* τρεις σημασίες (τις οποίες οι μαθητές είχαν φροντίσει να μεταφέρουν στο PowerPoint με το οποίο συνόδευσαν την παρουσίασή τους) και πώς δημιουργήθηκε ο όρος *εθνισμός*. Εντύπωση έκανε στους μαθητές η διαφάνεια στην οποία η ομάδα επισήμαινε τις διαφορές ανάμεσα στις δύο έννοιες. Ακολούθησε μάλιστα σύντομη συζήτηση. Τέλος, οι μαθητές του τμήματος δήλωσαν ότι κατάλαβαν τη σημασία των λέξεων.



Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο



ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης



ΕΣΠΑ
2007-2013
πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Εθνικισμός - Εθνισμός

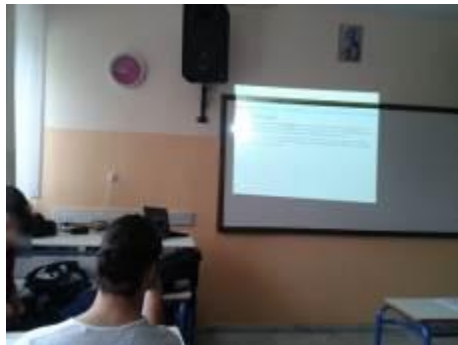
Διαφορές: Ενώ έχουμε ως κοινό χαρακτηριστικό στις δυο αυτές έννοιες το ότι μιλούν και οι δυο για την αγάπη του έθνους, στις μέρες μας ο εθνικισμός έχει λάβει αρνητική χροιά σε αντίθεση με τον εθνισμό ο οποίος έχει αντικαταστήσει όλη την θετική σημασία του όρου. Ο εθνικισμός προϋποθέτει το μίσος για τα υπόλοιπα έθνη σε αντίθεση με τον εθνισμό που δεν συνεπάγεται μισαλλοδοξία.

Εικόνα 20. Η διαφάνεια με τις διαφορές



Εικόνα 21. Από την παρουσίαση της δεύτερης ομάδας

Η τρίτη ομάδα διερεύνησε τη σημασία των όρων *σοβινισμός* και *πατριωτισμός*. Πολλοί μαθητές αγνοούσαν τη σημασία της λέξης σοβινισμός και οι εκπρόσωποι της ομάδας με προθυμία τους εξήγησαν. Τέλος, συζητήθηκε η διαφάνεια με την απόδοση των διαφορών ανάμεσα στη σημασία των όρων πατριωτισμός – σοβινισμός.



Εικόνα 22. Από την παρουσίαση της τρίτης ομάδας

Σοβινισμός - πατριωτισμός

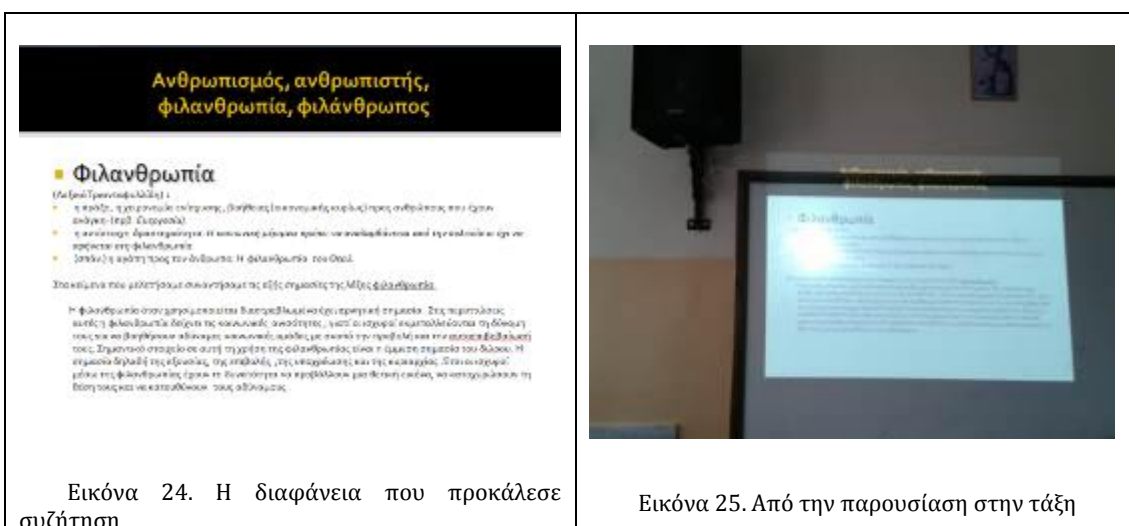
- Διαφορές: Ο πατριωτισμός δεν προϋποθέτει φανατισμό ενώ ο σοβινισμός είναι η φανατική προσήλωση στην πατρίδα που συνήθως οδηγεί σε μίσος για τους άλλους λαούς.

Εικόνα 23. Η διαφάνεια που συζητήθηκε περισσότερο

Ακολούθησε η παρουσίαση της πέμπτης ομάδας, η οποία επίσης διέθετε PowerPoint (Βλέπε το PowerPoint της ομάδας Ε στον φάκελο *Τεκμήρια*), αφού η τάξη αποφάσισε η τέταρτη ομάδα με τις χειρόγραφες σημειώσεις να παρουσιάσει τελευταία. Η πέμπτη ομάδα, σύμφωνα με το σενάριο, είχε ως έργο της τη διερεύνηση των όρων



ανθρωπισμός, ανθρωπιστής, φιλανθρωπία, φιλάνθρωπος. Συζητήθηκε ο τρόπος τον οποίο επέλεξε η ομάδα να παρουσιάσει το θέμα της. Η παρουσίαση δηλαδή αρχικά του λήμματος από το λεξικό Τριανταφυλλίδη και στη συνέχεια η προσθήκη κειμένου που έγραψε η ομάδα με βάση όσα αποκόμισε από την επαφή της με τα κείμενα που προβλέπονται στο σενάριο. Συζήτηση προκάλεσε το κείμενο των μαθητών σχετικά με τη σημασία της λέξης «φιλανθρωπία» και έγινε αναφορά στα διάφορα «φιλανθρωπικά γκαλά» που συνδυάζονται με επιδείξεις μόδας και στα οποία συνήθως μετέχουν «επώνυμοι» επιδεικνύοντας πανάκριβα κοσμήματα, ρούχα κτλ.



Εικόνα 24. Η διαφάνεια που προκάλεσε συζήτηση

Εικόνα 25. Από την παρουσίαση στην τάξη

Δευτερόλεπτα πριν ολοκληρώσει την παρουσίασή της η ομάδα χτύπησε το κουδούνι για διάλειμμα.

Την επόμενη ώρα παρουσίασε η τέταρτη ομάδα που ασχολήθηκε με τη σημασία των λέξεων *Διεθνισμός – Διεθνιστής – Διεθνιστικός*. Η παρουσίαση της εργασίας έγινε από μια μαθήτριά που ανακοίνωσε όσα στοιχεία συνέλεξε η ομάδα, συμβουλευόμενη τις σημειώσεις που κράτησε κατά την διάρκεια της δουλειάς της. Όπως γνωρίζουμε, η ομάδα δεν είχε τη δυνατότητα να συνοδεύσει με PowerPoint τις απαντήσεις της και αυτό δυσκόλεψε αρκετά τους υπόλοιπους μαθητές να παρακολουθήσουν.



Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο



ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης



ΕΣΠΑ
2007-2013
πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ



Εικόνα 26. Η εκπρόσωπος της 4^{ης} ομάδας παρουσιάζει



Εικόνα 27. ...χωρίς την υποστήριξη power point

Ζήτησα δύο φορές από την εκπρόσωπο της ομάδας να επαναλάβει κάποια σημεία και να δώσει διευκρινίσεις. Έτσι, το πρώτο θέμα που συζητήθηκε ήταν η χρησιμότητα του PowerPoint κατά την παρουσίαση εργασιών και κατόπιν η αξιολόγηση της εργασίας. Έγινε επίσης μια σύντομη συζήτηση για τα χαρακτηριστικά του κειμενικού είδους των λημμάτων των λεξικών με αφορμή το λήμμα που παρουσίασε η ομάδα.

Κλείνοντας τον κύκλο της παρουσίασης των εργασιών των ομάδων, έθεσα στην τάξη για συζήτηση το θέμα της στρέβλωσης της σημασίας εννοιών, όπως μερικές από αυτές που εξετάσαμε κατά την εφαρμογή του σεναρίου, και ζήτησα να σκεφτούμε τις αιτίες. Οι μαθητές ανέφεραν πολλά αίτια, όπως άγνοια ή και σκοπιμότητες. Έτσι, αναφέρθηκε και η τακτική του λόγου της εξουσίας, και μάλιστα του πολιτικού λόγου, να παραλλάσσει τη σημασία των εννοιών δίνοντας περιεχόμενο που εξυπηρετεί δικές του επιδιώξεις. Σε ερώτησή μου, αν και ο λόγος της Παιδείας ακολουθεί παρόμοιες τακτικές μερικές φορές, άνοιξε ενδιαφέρουσα συζήτηση η οποία έκλεισε με την ανάγνωση του ποιήματος του Βασίλη Σιουζουλή, [Χρόνια τώρα]. Με αυτόν τον τρόπο, χρησιμοποίησα το υλικό που δίνει το σενάριο ως αφορμή στον αναστοχασμό της εργασίας μας.



Στον χρόνο που περίσσεψε (25΄) πρόβαλα το κείμενο του Τερτσέτη, το οποίο από το σενάριο δίνεται ως εργασία για το σπίτι ([Ατομικό Φύλλο εργασίας](#)). Συζητήσαμε στην τάξη το περιεχόμενό του και προχωρήσαμε προφορικά στον σχολιασμό του. Επισημάναμε τα χαρακτηριστικά γνωρίσματα του ημερολογίου και κλείσαμε την εφαρμογή του σεναρίου. Προαιρετικά ζήτησα από τους μαθητές, αν δηλαδή θέλει και έχει το χρόνο κάποιος, να καταθέσουν γραπτώς την άσκηση.



Εικόνα 28. Προβολή του φύλλου εργασίας στον πίνακα

Το τρίτο δίωρο που προβλέπεται στο σενάριο με την παρουσίαση των ατομικών εργασιών και την προσπάθεια βελτίωσης των κειμένων από τους ίδιους τους μαθητές δεν υλοποιήθηκε, λόγω έλλειψης χρόνου. Άλλωστε, στο τμήμα που εφαρμόστηκε το σενάριο, με άλλες ευκαιρίες, οι μαθητές, αφού παρουσίασαν τις ατομικές τους εργασίες και μετά το σχολιασμό που ακολούθησε από την ολομέλεια, προσπάθησαν μόνοι τους ή συνεργαζόμενοι σε ζευγάρια να τις βελτιώσουν.



ΣΤ. ΦΥΛΛΟ/Α ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Α΄ ομάδα: ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

(1ο δίωρο)

Ομάδα Α

(Χρήση του επιθέτου «εθνικός –ή –ό»)

Άσκηση

Με τη βοήθεια του σχολικού σας βιβλίου (σελ. 241) να διερευνήσετε το περιεχόμενο που αποδίδεται στον όρο «εθνικός –ή –ό» στα παρακάτω κείμενα. Σε ποιες από τις ακόλουθες περιπτώσεις κρίνετε ότι η χρήση του επιθέτου ανταποκρίνεται στην ετυμολογική σημασία του;

Στη συνέχεια με τη βοήθεια των ηλεκτρονικών λεξικών της Πύλης για την Ελληνική Γλώσσα

(http://www.greek-language.gr/greekLang/modern_greek/tools/lexica/index.html):

A) να ετοιμάσετε μια σύντομη ενημερωτική παρουσίαση για την τάξη σας (power point),

B) να συντάξετε το δικό σας λήμμα που θα το αναρτήσετε στο wiki της τάξης και θα το αποστείλετε στη Βικιπαίδεια προκειμένου να εμπλουτίσετε τις σελίδες της. Να το διανθίσετε με σχετικά παραδείγματα που μπορείτε να αντλήσετε και μέσα από την παράλληλη αναζήτηση στα ηλεκτρονικά λεξικά της Πύλης. (Να αξιοποιήσετε και το σώμα κειμένων)

1. Ο Εθνικός Πειραιώς είναι ελληνικό ιστορικό αθλητικό σωματείο του Πειραιά.



2. Ο Εθνικός Οργανισμός Φαρμάκων ιδρύθηκε το 1983 με το Ν. 1316 και είναι Νομικό Πρόσωπο Δημοσίου Δικαίου του Υπουργείου Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης.

Αποστολή του ΕΟΦ είναι η προστασία της Δημόσιας Υγείας σε σχέση με την κυκλοφορία στην Ελλάδα:

- φαρμακευτικών προϊόντων ανθρώπινης και κτηνιατρικής χρήσης
- φαρμακούχων ζωοτροφών και προσθετικών ζωοτροφών
- τροφίμων ειδικής διατροφής και συμπληρωμάτων διατροφής
- βιοκτόνων
- ιατρικών βοηθημάτων
- καλλυντικών

Πηγή: Η ιστοσελίδα του ΕΟΦ

<http://www.eof.gr/web/guest/information>



3. Ο Ε.Ο.Μ. (Εθνικός Οργανισμός Μεταμοσχεύσεων) αποτελεί Νομικό Πρόσωπο Ιδιωτικού Δικαίου εποπτευόμενο από το Υπουργείο Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης και ιδρύθηκε με τον ν. 2737/1999 (ΦΕΚ 174Α') «Μεταμοσχεύσεις ανθρωπίνων ιστών και οργάνων και άλλες διατάξεις».

Σκοπός του Ε.Ο.Μ. είναι η υποβοήθηση του Υπουργείου Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης για τη χάραξη εθνικής πολιτικής της χώρας μας για την ανάπτυξη των μεταμοσχεύσεων.

Πηγή: Η ιστοσελίδα του ΕΟΜ

http://www.eom.gr/index.php?option=com_k2&view=item&layout=item&id=2&Itemid=25&lang=el

4. Δημοσιογραφική αποστολή σε φυλακή υψίστης ασφαλείας

Του Δημήτρη Τσάκα

ΝΕΑ ΥΟΡΚΗ. - Η δημοσιογραφική αποστολή του "Εθνικού Κήρυκα" πέρασε τις σιδερένιες πόρτες των φυλακών υψίστης ασφαλείας στην πολίχνη Attika της Νέας Υόρκης και συνομίλησε επί μακρόν με τον Έλληνα βαρυποινίτη Β. Γ.

Πηγή: Η ιστοσελίδα της εφημερίδας «Εθνικός Κήρυξ»

<http://www.ekirikas.com/>

5. Τον Εθνικό Ύμνο της Ελλάδος αποτελούν οι δύο πρώτες stroφές του ποιήματος "Ύμνος εις την Ελευθερίαν". Γράφτηκε το Μάιο του 1823 στη Ζάκυνθο από τον ποιητή Διονύσιο Σολωμό. Ένα χρόνο αργότερα δημοσιεύτηκε στο Μεσολόγγι και τον ίδιο χρόνο ο Φωριέλ το συμπεριέλαβε στη συλλογή των ελληνικών δημοτικών τραγουδιών. Το 1828, ο Νικόλαος Μάντζαρος, κερκυραίος μουσικός και φίλος του Σολωμού, μελοποίησε το ποίημα, με βάση λαϊκά μοτίβα, για τετράφωνη ανδρική



χορωδία, αλλά όχι ως εμβατήριο. Έκτοτε ο "Ύμνος εις την Ελευθερίαν" ακουγόταν τακτικά σε εθνικές γιορτές.

Το 1844 το ποίημα μελοποιήθηκε για δεύτερη φορά από τον Μάντζαρο και υποβλήθηκε στον βασιλέα Όθωνα με την ελπίδα να γίνει δεκτό ως εθνικός ύμνος. Παρά την τιμητική επιβράβευση του Ν. Μάντζαρου με τον Αργυρό Σταυρό του Τάγματος του Σωτήρα και του Δ. Σολωμού με Χρυσό Σταυρό του ίδιου Τάγματος, το έργο διαδόθηκε μεν ως "θούριος" αλλά δεν εγκρίθηκε ως ύμνος.

Το 1861 ο Υπουργός των Στρατιωτικών ζήτησε από τον Μάντζαρο να συνθέσει εμβατήριο πάνω στον "Ύμνο εις την Ελευθερίαν". Ο μουσικός μετέβαλε τον ρυθμό του ύμνου του Σολωμού σε ρυθμό εμβατηρίου και το 1864, μετά την ένωση της Επτανήσου με την Ελλάδα, ο "Ύμνος εις την Ελευθερίαν" καθιερώθηκε ως εθνικός ύμνος. Ο εθνικός ύμνος, μαζί με τη μουσική του, τυπώθηκε για πρώτη φορά σε 27 κομμάτια, το 1873, στο Λονδίνο.

...

Πηγή: *(Προεδρία της Ελληνικής Δημοκρατίας)*

Από το http://www.mathima.gr/education/yliko/files_yliko/ymnos.html

6. Ο Εθνικός Δρυμός Πίνδου είναι ένας από τους σπουδαιότερους Εθνικούς μας Δρυμούς. Ιδρύθηκε με το Β.Δ. 487/1966 που δημοσιεύθηκε στο 120/1966 φύλλο της εφημερίδας της Κυβέρνησης.

Αποτελεί μια απομονωμένη περιοχή στο Βόρειο τμήμα της Πίνδου. Έχει συνολική έκταση 68.990 στρέμματα και αποτελείται από τον πυρήνα με έκταση 33.490 στρ. και την περιφερειακή ζώνη προστασίας με έκταση 35.500 στρέμματα.

Πηγή: Η ιστοσελίδα της Διεύθυνσης Δασών Γρεβενών

<http://valiacalda.org.gr/>



7. Χριστιανοί απολογητές ονομάσθηκαν οι εκκλησιαστικοί συγγραφείς που ασχολήθηκαν με την απολογητική της χριστιανικής θρησκείας, δηλαδή με την υπεράσπιση των χριστιανικών δοξασιών και της αξίας των ιερών γραφών. Οι απολογητές έγραψαν υπερασπίζοντας τον Χριστιανισμό απευθυνόμενοι τόσο προς Εθνικούς όσο και προς Ιουδαίους.

...

Όσον αφορά τους Χριστιανούς συγγραφείς των πρώτων αιώνων μ.Χ., όλοι έγραψαν απολογίες για να αποκρούσουν τις διάφορες κατηγορίες και συκοφαντίες των Εθνικών κατά των Χριστιανών, όμως συνήθως γίνεται διάκριση ανάμεσα σε αυτούς που έγραψαν απολογίες στην ελληνική γλώσσα και αυτούς που έγραψαν στη λατινική.

Πηγή: Βικιπαίδεια

<http://el.wikipedia.org/wiki/>

8.

...

Ο Κοραΐς, παρά τη ρητορική του, που τόνιζε για τακτικούς κυρίως λόγους την καταγωγή από ευκλείς προγόνους παγκόσμιας ακτινοβολίας, ήξερε πολύ καλά ότι για να υπάρξει συμπαγής εθνική συνείδηση χρειαζόταν παιδεία. Και ότι η ποιότητα της παιδείας θα καθόριζε και την ποιότητα της εθνικής συνείδησης. Αυτό το ζήτημα μένει ως σήμερα άλυτο από το ελληνικό κράτος.

Ο Κοραΐς και η εθνική συνείδηση, Δημοσθένης Κούρτοβικ

Εφημερίδα Τα Νέα, Παρασκευή, 25 Μαρτίου 2011

<http://www.tanea.gr/vivliodromio/?aid=4624225>

9.



Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο



ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης



ΕΣΠΑ
2007-2013
πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ



Του Κυρ



Β' ομάδα: ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

(1ο δίωρο)

Ομάδα Β

(Διερεύνηση του όρου εθνικισμός)

Άσκηση

Με τη βοήθεια του σχολικού σας βιβλίου (σελ. 241) να διερευνήσετε το περιεχόμενο που αποδίδεται στον όρο εθνικισμός στα παρακάτω κείμενα. Συζητείστε τη διαφορά των όρων εθνισμός – εθνικισμός και στη συνέχεια με τη βοήθεια των ηλεκτρονικών λεξικών της Πύλης για την Ελληνική Γλώσσα (http://www.greek-language.gr/greekLang/modern_greek/tools/lexica/index.html):

Α) να ετοιμάσετε μια σύντομη ενημερωτική παρουσίαση για την τάξη σας (power point),

Β) να συντάξετε το δικό σας λήμμα σχετικά με τους παραπάνω όρους και να το αναρτήσετε στο wiki της τάξης. Να το εμπλουτίσετε με σχετικά παραδείγματα που μπορείτε να αντλήσετε και μέσα από την αναζήτηση στα ηλεκτρονικά λεξικά της Πύλης. (Να αξιοποιήσετε και το σώμα κειμένων.)

1. εθνικισμός: αρσενικό

- μια εθνοπολιτική ιδεολογία με κέντρο την ιδέα του έθνους που οδηγεί στην επιδίωξη συγκρότησης ανεξάρτητου κράτους
- (αρνητικά) η υπερτίμηση του έθνους που οδηγεί σε εχθρότητα απέναντι σε άλλα έθνη
- η απόλυτη και με πάθος προσήλωση των ατόμων στο έθνος τους. η άποψη που ενθαρρύνει την έκφραση και την καλλιέργεια της εθνικής συνείδησης· η



αφοσίωση των ατόμων στο έθνος στο οποίο ανήκουν, χωρίς όμως καμία διάθεση υποτίμησης ή περιφρόνησης άλλου έθνους

Πηγή: Βικιλεξικό

<http://el.wiktionary.org/wiki/%CE%B5%CE%B8%CE%BD%CE%B9%CE%BA%CE%B9%CF%83%CE%BC%CF%8C%CF%82>

2. Ο εθνικισμός: Το πρόβλημα των σχέσεων του ανθρώπου με τους γύρω του ανθρώπους απασχόλησε και τη φιλόσοφο διάνοηση και τον κοινό νου από τ' αρχαία χρόνια ως τα σήμερα.

Πρώτος ο Αριστοτέλης διαπίστωσε ότι ο άνθρωπος είναι από τη φύση του «ζῷον πολιτικόν», δηλαδή κοινωνικό και γι' αυτό αποστρέφεται το μονήρη και πλάνητα βίο κι επιθυμεί το συγχρωτισμό, την επικοινωνία, την κοινή μ' άλλους ανθρώπους διαβίωση. Από αυτή την έμφυτη ροπή για κοινωνία και την από λόγους αντικειμενικούς δημιουργούμενη ανάγκη για συνεργασία, προέκυψε η ιδέα της εθνότητας, που εκφράζει ένα σύνολο ανθρώπων συνδεδεμένων μεταξύ τους με ισχυρούς συνεκτικούς δεσμούς.

Για να σφυρηλατηθεί το πνεύμα της ενότητας ανάμεσα στα μέλη μιας εθνότητας, είναι απαραίτητο αυτά να εμφορούνται από μια ιδεολογία. Την ιδεολογία αυτή ονομάζουμε εθνισμό ή εθνικισμό. Ο καλώς εννοούμενος εθνικισμός έχει σαν πρώτο βασικό γνώρισμα τη φιλοπατρία, δηλαδή την αγάπη προς τη γενέθλια γη και προς την εθνότητα. Από την αγάπη αυτή απορρέουν κι άλλα γνωρίσματα, όπως η επιδίωξη για αποκατάσταση εθνικών δικαιών, η επιδίωξη της εθνικής αυτοτέλειας και η άρνηση κάθε μορφής υποτέλειας, η πίστη και η προσήλωση στις ιστορικές παραδόσεις, ο σεβασμός των μνημείων και των παραδόσεων και η διαφύλαξη με θρησκευτική ευλάβεια όλων των εκδηλώσεων, στις οποίες το έθνος αποτύπωσε με τρόπο ανάγλυφο την ψυχή του.

Πηγή: Εθνικισμός και διεθνισμός, Σαράντος Ι. Καργάκος



Ιστορικός – Συγγραφέας

<http://www.sarantoskargakos.gr/content/%CE%B4%CE%B9%CE%B5%CE%B8%CE%BD%CE%B9%CF%83%CE%BC%CF%8C%CF%82?page=0,0>

3. Περί εθνικισμού

Του Θάνου Βερέμη

Ζούμε σε περίοδο δοκιμασίας των θεσμών. Το αντιπροσωπευτικό μας σύστημα, η Δικαιοσύνη και η εκπαίδευση έχουν τεθεί σε αμφισβήτηση. Ο φονταμενταλισμός και ο εθνικισμός επιστρέφουν με δριμύτητα και μάλιστα σε χώρες όπως οι ΗΠΑ, οι οποίες στη γένεσή τους αποτέλεσαν καύχημα του Διαφωτισμού.

Ο εθνικισμός που γνωρίζουμε σήμερα δεν έχει σχέση με εκείνον που δημιούργησε ο γαλλικός ορθολογισμός. Ο εθνικισμός της Γαλλικής Επανάστασης ήταν εδαφικός και πολιτικός. Συσπείρωσε τους πολίτες εναντίον των προνομίων του παλαιού καθεστώτος, ώστε το έθνος να αποτελέσει τη νέα νομιμοποιητική βάση της κρατικής εξουσίας, αντί της ελέω Θεού μοναρχίας.

Όμως, ο εθνικισμός σταδιακά μεταλλάχθηκε σε προϊόν του ρομαντισμού. Έτσι, οι Γάλλοι, που απέδιδαν στο έθνος πολιτικό περιεχόμενο, προσέδωσαν στην έννοια αυτή οργανικές ιδιότητες, ιδίως μετά την ταπεινωτική τους ήττα από τους Πρώσους το 1870-71. Οι Γάλλοι, οι οποίοι ήταν αποτέλεσμα προσμείξεων Γαλατών και Φράγκων (Γερμανών), θέλησαν να αποβάλουν από τη μνήμη τους το Γερμανικό στοιχείο και να αναδείξουν το Κέλτικο. Αντίστοιχα, οι Πρώσοι αναζήτησαν σε κάποιο ιδεατό παρελθόν τη γερμανική καθαρότητα έναντι του σύνοικου σλαβικού πληθυσμού στα ανατολικά εδάφη τους.

Ο ημέτερος Κωνσταντίνος Παπαρρηγόπουλος, αν και εγγράφεται στη ρομαντική σχολή της ιστοριογραφίας, υπήρξε ορθολογιστής στις παρατηρήσεις του για τις καταβολές του ελληνικού έθνους. Αντιμετωπίζοντας τις απόψεις του Αυστριακού ιστορικού Ιάκωβου Φίλιππου Φαλμεράγιερ ότι η εγκατάσταση σλαβικών και



αλβανικών φύλων στην Ελλάδα εξαφάνισαν κάθε ίχνος ελληνικού αίματος από τις φλέβες των Ελλήνων, ο Παπαρρηγόπουλος απέρριψε την βιολογική αυτή ερμηνεία της ιστορίας και προέταξε τον πολιτισμό ως μοναδικό έγκυρο γνώρισμα κάθε έθνους. Ο ελληνικός εθνικισμός του 19ου αιώνα συνεπώς υπήρξε ανοιχτός στην εθελουσία προέλευση κάθε εθνότητας που επιθυμούσε να γίνει μέτοχος ενός πολιτισμού με την αρχαιότερη και πλουσιότερη γλωσσική παράδοση. Η ελληνική γλώσσα, άλλωστε, δεν ήταν μόνο φορέας της γραμματείας των αρχαίων, αλλά και η ιερή γλώσσα των γραφών, καθώς οι τρεις από τους τέσσερις Ευαγγελιστές έγραψαν τα ευαγγέλια τους στα ελληνικά.

...

Πηγή: Περί εθνικισμού, εφημερίδα Καθημερινή

http://news.kathimerini.gr/4dcgi/_w_articles_columns_2_06/02/2011_431595

4. Ένα σύμπτωμα του νοσηρού εθνικισμού (υπάρχει και ο υγιής εθνισμός, η φιλοπατρία) είναι η προσπάθεια κάποιων κύκλων του νεοπαγανισμού να αποδειχθεί η (δήθεν) ελληνική καταγωγή του Χριστού, ώστε και η σωτηρία του κόσμου, όπως και αν την κατανοούν οι εκπρόσωποί τους, να αποδοθεί στον Ελληνισμό.

Σ' αντίθεση, λοιπόν, προς εκείνους τους νεοειδωλόατρεις, που με μανία αποκρούουν και απορρίπτουν κάθε τι το Χριστιανικό ψέγοντάς το με αποτροπιασμό ως «εβραϊκό», αυτοί τηρούν αυτή τη συγκαταβατική και διαλλακτική στάση, όχι φυσικά από ενδιαφέροντα σωτηριολογικά και θεολογικά, αλλά καθαρά εθνοφυλετικά, και κυρίως για την πολιτική εκμετάλλευση του Ελλαδικού Χριστιανισμού, ως Ορθοδοξίας, και την εξαπάτηση των αφελών.

Του π. Γ. Δ. Μεταλληνού

Πηγή: Ρεσάλτο τεύχος 40.

<http://www.resaltomag.gr/forum/viewtopic.php?t=3525>

5.



(από το διαδίκτυο)



Γ' ομάδα: ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

(1ο δίωρο)

Ομάδα Γ

(Διερεύνηση του όρου σοβινισμός)

Άσκηση

Με τη βοήθεια του σχολικού σας βιβλίου (σελ. 241) να διερευνήσετε το περιεχόμενο που αποδίδεται στον όρο σοβινισμός στα παρακάτω κείμενα. Συζητείστε τη διαφορά των όρων σοβινισμός – πατριωτισμός και στη συνέχεια με τη βοήθεια των ηλεκτρονικών λεξικών της Πύλης για την Ελληνική Γλώσσα (http://www.greek-language.gr/greekLang/modern_greek/tools/lexica/index.html):

A) να ετοιμάσετε μια σύντομη ενημερωτική παρουσίαση για την τάξη σας (power point),

B) να συντάξετε το δικό σας λήμμα σχετικά με τους παραπάνω όρους και να το αναρτήσετε στο wiki της τάξης. Να το εμπλουτίσετε με σχετικά παραδείγματα που μπορείτε να αντλήσετε και μέσα από την αναζήτηση στα ηλεκτρονικά λεξικά της Πύλης. (Να αξιοποιήσετε και το σώμα κειμένων.)

1. σοβινισμός (ετυμολογία) < γαλλική [chauvinisme](#)

Σοβινισμός Ουσιαστικό αρσενικό

σοβινισμός (ή «σωβινισμός»): παράλογη αφοσίωση ή αδιανόητη πίστη (Absurd Loyalty), πήρε την ονομασία από την αδιανόητη αφοσίωση του γραφικού, ξεχασμένου ήδη στην εποχή του, γάλλου αξιωματικού Σοβίν (Nicolas Chauvin) προς τον Ναπολέοντα, και ο όρος επεκράτησε να σημαίνει τον υπερβολικό, πολεμοχαρή και φανατικό εθνικισμό.



Όσο αφορά στη εννοιολογική σημασία του εθνικισμού, με μια χονδροειδή προσέγγιση, συνηθίζεται μια διάκριση ανάμεσα σε έναν «καλό» εθνικισμό, που ονομάζεται «πατριωτισμός», και έναν «κακό» εθνικισμό, που έχει πολλές ποικιλίες, με κυρίαρχες εκείνες του ρατσισμού και του σωβινισμού.

Είναι γνωστή η ρήση του Ντε Γκωλ: «Πατριωτισμός είναι όταν βάζεις πάνω απ' όλα την αγάπη για τη χώρα σου. Εθνικισμός είναι όταν βάζεις πάνω απ' όλα το μίσος για τις άλλες».

Πηγή: Βικιλεξικό

<http://el.wiktionary.org/wiki/%CF%83%CE%BF%CE%B2%CE%B9%CE%BD%CE%B9%CF%83%CE%BC%CF%8C%CF%82>

2. ΝΕΟ-ΣΟΒΙΝΙΣΤΕΣ

Και ενώ πάμε από το κακό στο χειρότερο — να και η άλλη πληγή του έθνους, οι σοβινιστές και οι εθνοκάπηλοι! Επανερχονται βελτιωμένοι και επηυξημένοι, σε πολλαπλές νέες εκδόσεις. Κάπως είχαν λουφάξει μετά τη δικτατορία, κάπως είχαν αναγκασθεί να περιορίσουν τη μεγαλοστομία τους μετά το μνημειώδες κίτς της Ελλάδος Ελλήνων Χριστιανών. Όμως —όπως και η Ελλάδα— και αυτοί ποτέ δεν πεθαίνουν. Μόνο λίγο καιρό ξαποσταίνουν.

Υπάρχουν πολλά είδη. Τα πιο ακίνδυνα είναι τα εντελώς ευτράπελα. Παρακολουθώ, με πολλή αγωνία, τη σαρωτική επέλαση των υπέρμαχων της ελληνικότητας του αλφαβήτου μας εναντίον της σύγχρονης επιστήμης. Η οποία έχει το θράσος να ισχυρίζεται (άκουσον ! άκουσον !) ότι το ελληνικό αλφάβητο κατάγεται από το φοινικικό. Φλογερά άρθρα, μακροσκελείς επιστολές στον Τύπο, ακόμα και μηνύσεις εναντίον καθηγητών της γλωσσολογίας, επειδή τολμούν να υιοθετούν τις “αντεθνικές” θεωρίες.

Μπορεί να σκεφθείτε πως δεν έχει σημασία από που κατάγεται το ελληνικό αλφάβητο, αλλά το ΤΙ γράφτηκε στο αλφάβητο αυτό. (Από ό,τι ξέρω οι Φοίνικες δεν



είχαν ούτε Πίνδαρο ούτε Πλάτωνα...). Κάνετε λάθος. Δεν μας καίει μόνο η πρωτιά. Πρόκειται για την καθαρότητα και αυθεντικότητα της φυλής. (Καθότι, αυτοί οι Φοίνικες, κομμάτι μελαψοί ήσαν, κάτι σαν Άραβες. Κοντολογίς, μιάσματα). Κι έτσι υπερασπιζόμαστε την ελληνικότητα των Ελλήνων στις στήλες αλληλογραφίας και στα δικαστήρια...

Αλλά ο μόνος τρόπος να καταδειχθεί αυτή η περιβόητη ελληνικότητα, είναι η δημιουργική πράξη του σήμερα. Είστε μικρανεψιός του Αριστοφάνη;

Εδώ — γράψτε μια σύγχρονη κωμωδία! (Και πάντοτε να ασελγείτε στις παλιές!).

Ανάλογα ανόητοι, αλλά λιγότερο φαιδροί, είναι αυτοί που ανησυχούν μόλις ξανακουσθεί το όνομα Φαλλμεράγιερ. Ήταν χαρακτηριστικές οι αντιδράσεις που γέννησε η πρόσφατη δημοσίευση (για πρώτη φορά στην Ελλάδα — λες και έγραφε για τους Λάπωνες!) ενός μικρού μέρους του έργου του. Φυσικά, ο Φαλλμεράγιερ ήταν υπερβολικός στις γενικεύσεις του. Αλλά ακόμα πιο υπερβολικοί ήταν (και παραμένουν) οι αντίπαλοι του. Λες και αν αποδειχθεί πως υπάρχει ένα ποσοστό σλαβικό (ή άλλο) αίμα στις φλέβες τους, θα μειωθεί η αξία αυτού που είναι κι αυτού που κάνουν! Τι φυλετικός φανατισμός κρύβεται, πίσω από μια τέτοια στάση!

Άλλο (προνομιούχο) πεδίο δράσης των εθνοκάπηλων είναι, η σχέση μας με την Τουρκία. Σύμφωνα, υπάρχουν διαφορές. Αλλά δεν βοηθάει καθόλου στην επίλυση τους το να χαρακτηρίζονται οι Τούρκοι μπουνταλάδες, απολίτιστοι και βάρβαροι (σε σύγκριση με εμάς τους πανέξυπνους και πολιτισμένους). Είναι βέβαια ένας εύκολος (και φτηνός) τρόπος να εισπράξουμε χειροκρότημα. Αλλά η καλλιέργεια του μίσους δεν οδήγησε ποτέ πουθενά. Ούτε και η απόκρυψη της αλήθειας.

Γιατί κάθε σοβινισμός βασίζεται στο ψέμα. Παραμορφώνει τα γεγονότα, αποσιωπά την ιστορία, στρεβλώνει την επιστήμη — για να καλλιεργήσει ευχάριστες (και αποπροσανατολιστικές) αυταπάτες. Καταφεύγει στο (εξιδανικευμένο) παρελθόν για να εξωραΐσει το παρόν. Κι έτσι καταργεί το μέλλον.



Το ίδιο κάνουν και μερικοί αξιόλογοι διανοούμενοι που, σε πρώτη ματιά, δεν μοιάζουν σοβινιστές. Είναι σοβαροί και ήπιοι — και για τούτο πιο επικίνδυνοι. Πρεσβεύουν πως οι Έλληνες, λόγω Ιστορίας και παράδοσης, είναι “άλλου είδους” άνθρωποι — και ως εκ τούτου δεν τους ταιριάζει ο ευρωπαϊκός (και νυν παγκόσμιος) πολιτισμός. Είναι οι (πάσης φύσεως) υπέρμαχοι της ιδιαιτερότητας των Ελλήνων. Που πρέπει πάλι να αναζητήσουν το μέλλον τους στο παρελθόν. Όχι το αρχαίο τώρα, αλλά κάποιο σκοτεινό, ανατολικοβυζαντινό.

Αν βέβαια με ιδιαιτερότητα εννοούμε γλώσσα, θρησκεία, παράδοση — αυτή την ιδιαιτερότητα την έχει και την καλλιεργεί κάθε λαός, από τους Ολλανδούς ως τους Ιάπωνες, χωρίς να απορρίπτει όλα τα επιτεύγματα του ανθρώπινου πνεύματος. Αν όμως πιστεύουμε πως εμείς είμαστε τόσο ξεχωριστοί, που πρέπει να εφευρεθούν νέες μορφές σκέψης και ζωής για μας, τόσο αλλιώτικοι που πρέπει να κλείσουμε τα σύνορα και να απομονωθούμε στην “ιδιαιτερότητα” μας — τότε είμαστε και σοβινιστές και ανεδαφικοί και άρρωστοι.

Γιατί αρρώστια είναι για μια κοινωνία η αποφυγή του παρόντος και η φυγή σε ένα εξιδανικευμένο παρελθόν. Αρρώστια είναι να απορρίπτεις τα πάντα: τον ορθολογισμό, την επιστήμη, την τεχνολογία, κάθε υπαρκτή μορφή κοινωνικής και οικονομικής οργάνωσης — χωρίς να έχεις τίποτα να τους αντιπαραθέσεις, παρά μόνο νεφελώδεις ουτοπίες.

Αρρώστια είναι η προσφυγή σε δήθεν ιδιαιτερότητες για να δικαιολογήσουμε τις αποτυχίες μας. Αρρώστια η αναζήτηση της απομόνωσης και της παλινδρόμησης.

Πολλά χρόνια μας είχαν ταλαιπωρήσει οι θεωρίες του “περιούσιου λαού” — τώρα μας έρχονται πάλι, από την πίσω πόρτα. Πάντα φερόμασταν σαν τα χαϊδεμένα παιδιά της οικουμένης, που θέλουν ιδιαίτερη μεταχείριση. (Μόνον εμείς δημιουργήσαμε την έννοια “μισέλληνες”, για όσους “δεν μας αγαπούν”). Το 'χω ξαναπεί: Είναι καιρός να μεγαλώσουμε.

21.9.1986



Πηγή: Ιστοσελίδα του Ν. Δήμου

http://www.ndimou.gr/articledisplay.asp?time_id=172&cat_id=16

3. ΣΕ ΠΡΩΤΟ ΕΝΙΚΟ Το παιδί που λαχταρούσε...

MATINA ΗΡΕΙΩΤΟΥ

Θα αγοράζατε ένα μωρό; Την τελευταία φορά που αναρωτήθηκα, δεν βιάστηκα, όπως τις προηγούμενες, να πω όχι.

Ζώντας κάθε ώρα, κάθε στιγμή τη χαρά τού να έχεις παιδί, να το βλέπεις να μεγαλώνει, να αλλάζει, να σου δίνει κάθε μέρα τόσα όσα εσύ δεν μπορείς να του δώσεις σε μια στιγμή, νιώθω εξαιρετικά τυχερή που για μένα η γέννησή τους δεν ήταν εξαιρετικά δύσκολη υπόθεση.

Σκέπτομαι όμως την αγαπημένη μου φίλη με τις απανωτές απογοητεύσεις. Το παιδί που λαχταρά δεν ήρθε, αν και έχει εξαντλήσει κάθε περιθώριο που δίνει η σύγχρονη ιατρική. Όλες οι μέθοδοι που είχαν να της προτείνουν οι γιατροί δεν έφεραν το πολυπόθητο αποτέλεσμα. Η φίλη μου δεν έχει τον **"σοβινισμό"** του DNA.

Το παιδί που ζητά να υιοθετήσει μπορεί να μην είναι η βιολογική της συνέχεια, θα αποκτήσει όμως προσωπικότητα, θα διαμορφωθεί κοντά της, εκείνη θα είναι πλάι του, εκείνη θα είναι η μάνα του. Όμως, είναι πολύς καιρός που περιμένει και κάθε μέρα που περνάει όλο και λιγότερο πιστεύει ότι θα καταφέρει να το αποκτήσει. Είναι κοινός τόπος να μιλήσει κανείς για τη διαδικασία των υιοθεσιών. Αν η φίλη μου έβρισκε "άκρες" για να υιοθετήσει ένα παιδί παράνομα, πληρώνοντας ίσως, τους φυσικούς γονείς και μεσάζοντες, τι θα σήμαινε αυτό για την ίδια; Θα την καταδικάζα; Θα τη θεωρούσα ανήθικη; Θα πίστευα ότι επειδή θα είχε πληρώσει, δεν θα το αγαπούσε;



Μα, από αγάπη θα το έκανε. Και τελικά, αυτό το παιδί που οι γεννήτορές του αποδεδειγμένα το θεωρούσαν είδος προς εκποίηση, θα έβρισκε κοντά της αυτό που όλα τα παιδιά δικαιούνται: μια μάνα.

Πηγή: http://www.greek-language.gr/greekLang/modern_greek/tools/corpora/corpora/content.html?t=2,834&h=110643&l=24535#pinpoint

4. Ο σοβινισμός των απόκληρων... (Διασκευή)



Εκατομμύρια αμερικανοί της λεγόμενης μεσαίας τάξης που έχασαν τις δουλειές τους και τα σπίτια τους, άστεγοι πλέον, όχι απλώς δεν διαμαρτύρονται κατά των



πευθύνων της κρίσης αλλά καθυβρίζουν τους διαμαρτυρόμενους και κυκλοφορούν στους δρόμους με την αστερόεσσα.

Γιατί άραγε τα θύματα και γενικώς οι κοινωνικά αδικημένοι συμπεριφέρονται μ' αυτόν τον τόσο παράλογο τρόπο;

Γιατί υπερασπίζονται συνθήκες και καταστάσεις, κάτω απ' τις οποίες υποφέρουν οι ίδιοι;

Γιατί υπερασπίζονται συχνά απάνθρωπα συστήματα και δικτατορικά καθεστώτα, ακόμα κι όταν δεν έχουν κανένα προσωπικό συμφέρον, συγγέροντας μάλιστα πολλές φορές το συμφέρον τους με τη συμφορά τους;

Φαίνεται πως δυο ερευνητές του Duke University και του University of Waterloo, οι Kay και Friesen (βλέπε: Current Directions in Psychological Science και Sage Journals online. Dec. 2011) βρήκαν την επιστημονική απάντηση στα παραπάνω ερωτήματα μετά από χρόνια ερευνών.

Σύμφωνα με τους δυο ερευνητές, «τα θύματα υπερασπίζονται κακούς συζύγους και άδικα συστήματα όχι ασυνείδητα ή από συνήθεια αλλά συνειδητά γιατί δεν έχουν άλλες επιλογές. Όταν κάποιος τρίτος κατηγορεί τον κακό σύζυγό τους, την διεφθαρμένη ή δικτατορική κυβέρνησή τους, ή την εταιρεία που τους εκμεταλλεύεται αλλά εκείνοι δεν έχουν τη δυνατότητα απόδρασης ή κάποιας εναλλακτικής λύσης, τότε υπερασπίζονται με νύχια και δόντια αυτό που τους καταστρέφει και συνθλίβει τη ζωή τους. Όσα θύματα έχουν την οικονομική δυνατότητα να πάρουν διαζύγιο από τον αυταρχικό σύζυγο, να μεταναστεύσουν σε άλλη χώρα ή να αλλάξουν εταιρεία, τότε, όχι μόνο δέχονται την κριτική αλλά και την χαιρετίζουν. Με λίγα λόγια, υπερασπίζονται αυτό από το οποίο εξαρτώνται και το οποίο δεν ελέγχουν (συνειδητή καιροσκοπική αλλά ρεαλιστική αντίδραση). Αυτό εξηγεί και το λόγο για τον οποίο οι άστεγοι αμερικανοί είναι εκείνοι που φορούν συχνότερα μπλουζάκια με τα αμερικανικά σύμβολα και την αστερόεσσα, σ' αντίθεση με τους ευνοούμενους



εκφραστές του συστήματος, τους γιάπηδες της Wall Street, που τους χλευάζουν και τους λαιδορούν μάλιστα.»

Όσους δεν ικανοποιεί η παραπάνω ερμηνεία του φαινομένου αυτού, υπάρχει και μια άλλη παλαιότερη, «ο ξορκισμός του κακού», του γνωστού Γερμανού ψυχολόγου Horst Richter, (βλέπε: Der Gottes Komplex, Rowohltverlag, Αμβούργο 1986). Σύμφωνα μ' αυτήν, ο απόκληρος, ο δυστυχής, ο ανικανοποίητος με τον εαυτό του, επιστρατεύει αυθόρμητα διάφορους αμυντικούς μηχανισμούς σαν αντιστάθμισμα του ελλείμματος ψυχικής ισορροπίας, για να εξουδετερώσει τη δυστυχία του. Μεταμορφώνει τη δυστυχία του σε προβαλλόμενο μίσος προς τα έξω, το οποίο διοχετεύει, όχι προς τους ισχυρούς που του ρήμαξαν τη ζωή, αλλά σε ότι του θυμίζει την αντίθετη πλευρά της ανθρώπινης τάσης για ναρκισσιστική παντοδυναμία. Η αντίθετη πλευρά της επιθυμίας του, είναι για αυτόν, οι αδύναμοι, οι ανήμποροι, οι “φυλετικά κατώτεροι ξένοι”, “οι κάθε είδους “εξτρεμιστές”, “τα παράσιτα”, κ.λ.π. Νιώθει ότι απειλείται απ' τους ομοίους του, «απ' αυτά τα κατώτερα, κατά τον ίδιο, όντα, που του θυμίζουν το δυστυχή εαυτό του, ενώ παράλληλα νιώθει δέος και θαυμασμό για οτιδήποτε δυνατό και ισχυρό, όπως αυτό που θα ήθελε να είναι ο ίδιος. Η αναζήτηση των πραγματικών αιτιών της κατάστασής του και η λογική αντιπαράθεση με τις πραγματικές αιτίες της δυστυχίας του δεν τον αγγίζουν καθόλου, κι αυτό το γνωρίζουν άριστα και το εκμεταλλεύονται οι κυβερνώντες σ' ολόκληρο το σύγχρονο κόσμο. Όσους περισσότερους ρίξουν στο περιθώριο της ανεργίας και της απόλυτης φτώχειας, τόσο καλύτερα εξασφαλίζουν την παντοδυναμία τους. Ο άνθρωπος που το μόνο πλέον που τον απασχολεί, είναι, το που θα βρει τα λεφτά για το επόμενο γεύμα, τον επόμενο λογαριασμό ή την επόμενη δόση του, δεν έχει χρόνο για τίποτ' άλλο.

Αλέξανδρος Πιστοφίδης

Πηγή: <http://thenetwar.com/2011/12/o-sovinismos-ton-apokliron/>

5.



Πηγή: Διαδίκτυο



Δ' ομάδα : ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

(1ο δίωρο)

Ομάδα Δ

(Διερεύνηση του όρου διεθνισμός)

Άσκηση

Με τη βοήθεια του σχολικού σας βιβλίου (σελ. 241) να διερευνήσετε το περιεχόμενο που αποδίδεται στον όρο διεθνισμός στα παρακάτω κείμενα.

Συζητείστε αν το όνομα χρησιμοποιείται πάντα με την ίδια σημασία.

Στη συνέχεια με τη βοήθεια των ηλεκτρονικών λεξικών της Πύλης για την Ελληνική Γλώσσα

(http://www.greek-language.gr/greekLang/modern_greek/tools/lexica/index.html):

A) να ετοιμάσετε μια σύντομη ενημερωτική παρουσίαση για την τάξη σας (power point) σχετική με το περιεχόμενο του όρου αλλά και τη σημασία των ονομάτων διεθνιστής, διεθνιστικός,

B) να συντάξετε το δικό σας λήμμα και να το αναρτήσετε στο wiki της τάξης. Να το εμπλουτίσετε με σχετικά παραδείγματα που μπορείτε να αντλήσετε και μέσα από την αναζήτηση στα ηλεκτρονικά λεξικά της Πύλης. (Να αξιοποιήσετε και το σώμα κειμένων.)

1. **διεθνισμός** (ετυμολογία) < μεταφραστικό δάνειο από την γαλλική internationalisme

Η λέξη μαρτυρείται από το 1893.

Διεθνισμός, (Ουσιαστικό, αρσενικό μόνο στον ενικό)

- θεωρία που υποστηρίζει την προώθηση της διεθνούς συνεργασίας και συνεννόησης, πνευματικά και πολιτικοκοινωνικά, και την εξάλειψη των εθνικιστικών προκαταλήψεων



αντώνυμο: εθνικισμός

- μαρξιστικό δόγμα που προασπίζεται τη διεθνή αλληλεγγύη με την ένωση των λαών και την κατάργηση των συνόρων

Πηγή:

Βικιλεξικό

<http://el.wiktionary.org/wiki/%CE%B4%CE%B9%CE%B5%CE%B8%CE%BD%CE%B9%CF%83%CE%BC%CF%8C%CF%82>

2. Ο διεθνισμός: Προέκταση κι όχι άρνηση του εθνισμού είναι ο διεθνισμός. Στην πολιτική εμφανίζεται σαν μια τάση για την ανάπτυξη διεθνών σχέσεων σ' επιστημονικό, κοινωνικό, οικονομικό επίπεδο, παραμερίζοντας τυχόν εθνικιστικές προκαταλήψεις. Συναφής προς το διεθνισμό όρο είναι ο κοσμοπολιτισμός, αντίληψη που θεωρεί τον κόσμο σαν μια πολιτεία χωρίς διάκριση κρατών. Την ιδέα αυτή βρίσκουμε για πρώτη φορά διατυπωμένη στα έργα των Κυνικών και Στωικών, που πρώτοι αυτοί διακηρύξανε το περίφημο δόγμα : «*Όπου γῆ καί πατρίς*». Βέβαια το κήρυγμά τους είχε σαν στόχο την ομόνοια και την πολιτειακή ένωση όλων των ελληνικών πόλεων. Αργότερα όμως ο Χριστιανισμός έδωσε στο νόημα του διεθνισμού οικουμενικότερο χαρακτήρα. Την αντίληψη του χριστιανισμού για μια παγκόσμια χριστιανική κοινωνία, χωρίς διακρίσεις φυλετικές ή εθνικές, εκφράζει ο θεσπέσιος λόγος του Παύλου : «*Οὐκ ἔνι ἄρα ἐλεύθερος ἢ δοῦλος, Ἕλλην ἢ βάρβαρος*».

Στα νεώτερα χρόνια, παρά την παροδική έξαρση των φυλετικών θεωριών και την όξυνση των εθνικιστικών αντιθέσεων, το κίνημα του διεθνισμού κέρδισε έδαφος και ο άνθρωπος άρχισε κάτω από την επιρροή της ανθρωπιστικής παιδείας, να αισθάνεται σαν μέλος μιας ευρύτερης κοινωνίας. Η πρόοδος μάλιστα της τεχνικής βοήθησε στην κατάρριψη τειχών, που ορθώνονταν ανάμεσα στους λαούς, στη μεταξύ τους γνωριμία και αλληλοκατανόηση. Έκφραση της επιθυμίας των λαών για τον απαρτισμό μιας



παγκόσμιας κοινωνίας, που θα στηρίζεται στο δικαίωμα της αυτοδιάθεσης των λαών και στο σεβασμό των ανθρώπινων δικαιωμάτων.

Πηγή: Εθνικισμός και διεθνισμός, Σαράντος Ι. Καργάκος

Ιστορικός – Συγγραφέας

<http://www.sarantoskargakos.gr/content/%CE%B5%CE%B8%CE%BD%CE%B9%CE%BA%CE%B9%CF%83%CE%BC%CF%8C%CF%82-%CE%BA%CE%B1%CE%B9-%CE%B4%CE%B9%CE%B5%CE%B8%CE%BD%CE%B9%CF%83%CE%BC%CF%82>

3. Fiat Viaggio: Ιταλικός διεθνισμός

(κείμενο διαφήμισης)

Το Fiat Viaggio θα κατασκευάζεται στο εργοστάσιο της Fiat στην κινεζική πόλη Changsha με την προοπτική να διατεθεί στην τοπική αγορά το τρίτο τρίμηνο του 2012

...

Παρά τις δεδομένες αμερικανικές του ρίζες το συμπαγών διαστάσεων sedan φέρει αλάνθαστα όπως προκύπτει από το πρώτο teaser την υπογραφή της Fiat καθώς σχεδιάστηκε στο Τορίνο.

Πηγή: in.gr

<http://auto.in.gr/news/world/article/?aid=1231191691>

4. Διεθνισμός και εθνικισμός: σύντομη ιστορική αναδρομή

(απόσπασμα)

Ορισμοί στους οποίους βασίζεται το άρθρο: **εθνικισμός** σημαίνει να θεωρείς το έθνος-κράτος ως ύψιστη πολιτική αξία, **διεθνισμός** είναι να υπερβαίνεις το έθνος-



κράτος αποβλέποντας σε μια ευρύτερη κοινωνία της οποίας βέβαια σημαντικότερες μονάδες είναι τα έθνη-κράτη.

Ο εθνικισμός-διεθνισμός διέρχεται διάφορες φάσεις στη σύγχρονη ιστορία:

1. Οι απαρχές του εθνικού συναισθήματος (ως μη θρησκευτικού φαινομένου) στη σύγχρονη εποχή τοποθετούνται στον 18ο αιώνα με την αμερικανική και γαλλική επανάσταση και τα κινήματα στη Λατινική Αμερική. Οι επαναστάτες αυτοπροσδιορίζονται ως πατριώτες. Βάση του πατριωτισμού τα κηρύγματα του Διαφωτισμού και **κύριο χαρακτηριστικό τους ο κοσμοπολιτισμός**. Το έθνος ορίζεται ως πολιτική έννοια και επιδιώκεται η εγκαθίδρυση δημοκρατικών καθεστώτων κάτι που αναμένεται να εξαλείψει τις αιτίες πολέμου μεταξύ των λαών.

....

Πηγή: Διεθνισμός και εθνικισμός: σύντομη ιστορική αναδρομή, περίληψη του άρθρου του μαρξιστή συγγραφέα Perry Anderson, από το διαδίκτυο

<http://herrkstories.wordpress.com/2008/11/25/diethnismo/>

5. ΑΓΝΟΗΜΕΝΟΣ ΔΙΕΘΝΙΣΜΟΣ: Η ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ ΤΟΥ ΛΑΚΚΙΟΥ

Του Α.Κ. Αντωνιάδη

Μια από τις εξαιρετικές περιπτώσεις αρχιτεκτονικής «διεθνούς στυλ» (International Style) που μέχρι στιγμής είναι αγνοημένη, βρίσκεται στο Λακκί της Λέρου. Ενώ το Βάϊσενχοφ (Weissenhof Siedlung) στη Στουτγάρδη είναι μια γειτονιά μιας μεγαλούπολης εξ ολοκλήρου σχεδιασμένη από τους πρωτοπόρους αρχιτέκτονες του «Μοντέρνου κινήματος» (όπως π.χ. Le Corbusier, Gropius, Mies Van der Rohe κτλ), που δημιούργησαν αυτό που αργότερα ονομάστηκε «διεθνές στυλ», το Λακκί είναι μια πόλη ολόκληρη πάνω σ' αυτό το αρχιτεκτονικό ιδίωμα. Το «διεθνές στυλ», χαρακτηριζόμενο από κυβιστική διάθεση, απαλλαγή στολιδίων,



άσπρες επιφάνειες, μεγάλα οριζόντια ανοίγματα, σιδερένια σωληνωτά κιγκλιδώματα κτλ. Ξαπλώθηκε και στην Ιταλία στα χρόνια της Φασιστικής περιόδου, απ' το 1919 μέχρι το 1943, και μετουσιώθηκε από πλειάδα αρχιτεκτόνων που το δούλεψαν στην αρχιτεκτονική που σήμερα είναι γνωστή ως η αρχιτεκτονική του Ιταλικού ορθολογισμού (Italian Rationalism).

Τα σημαντικότερα κτίρια του Λακκίου, όπως η κυκλική κεντρική αγορά με το ρολόι, το ξενοδοχείο Λέρος με το σινεμά, η σημερινή καφετέρια απέναντι απ' το ξενοδοχείο, η γραμμική αγορά τροφίμων, το σημερινό δημοτικό σχολείο, η σημερινή εκκλησία του Αγίου Νικολάου και μεγάλος αριθμός κτιρίων ιδιωτικής χρήσεως (κατοικίες, διαμερίσματα) αποτελούν σημαντικά δείγματα του διεθνούς Στυλ και του Ιταλικού ορθολογισμού ειδικότερα, που μέχρι στιγμής παραμένουν αγνοημένα από την Ελληνική μα και την ξένη βιβλιογραφία. Μερικά από αυτά τα κτίρια, όπως π.χ. η κεντρική αγορά με το ρολόι και η πτέρυγα του θεάτρου στο ξενοδοχείο Λέρος, αντιπροσωπεύουν κατά τη γνώμη μου εκλεκτά δείγματα της τυπολογίας στην οποία ανήκουν. Η κεντρική αγορά μάλιστα, είναι πιστεύω, ένα από τα σημαντικότερα κτίρια που δημιούργησε η εποχή εκείνη σε διεθνές επίπεδο αναφοράς.

...

Πηγή: Άνθρωπος + χώρος

<http://www.akx.gr/%CE%B9%CF%83%CF%84%CE%BF%CF%81%CE%AF%CE%B1-%CF%80%CE%B1%CF%81%CE%AC%CE%B4%CE%BF%CF%83%CE%B7/%CE%B1%CE%B3%CE%BD%CE%BF%CE%B7%CE%BC%CE%AD%CE%BD%CE%BF%CF%82-%CE%B4%CE%B9%CE%B5%CE%B8%CE%BD%CE%B9%CF%83%CE%BC%CF%82-%CE%B7-%CE%B1%CF%81%CF%87%CE%B9%CF%84%CE%B5%CE%BA%CF%84%CE%BF%CE%BD%CE%B9/>


Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο


ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης


ΕΣΠΑ
2007-2013
πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ
Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

6.



Πηγή: Διαδίκτυο



Ε΄ ομάδα: ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

(1ο δίωρο)

Ομάδα Ε

(Διερεύνηση του όρου ανθρωπισμός)

Άσκηση

Με τη βοήθεια του σχολικού σας βιβλίου (σελ. 240) να διερευνήσετε το περιεχόμενο που αποδίδεται στον όρο ανθρωπισμός στα παρακάτω κείμενα. Συζητείστε τη σημασία των όρων ανθρωπισμός – ανθρωπιστής- φιλόanthropos - φιλανθρωπία , τη διαφορά των όρων ανθρωπιστής/φιλόanthropos και στη συνέχεια με τη βοήθεια των ηλεκτρονικών λεξικών της Πύλης για την Ελληνική Γλώσσα (http://www.greek-language.gr/greekLang/modern_greek/tools/lexica/index.html)

A) να ετοιμάσετε μια σύντομη ενημερωτική παρουσίαση για την τάξη σας (power point)

B) να συντάξετε το δικό σας λήμμα σχετικά με τους παραπάνω όρους και να το αναρτήσετε στο wiki της τάξης. Να το εμπλουτίσετε με σχετικά παραδείγματα που μπορείτε να αντλήσετε και μέσα από την αναζήτηση στα ηλεκτρονικά λεξικά της Πύλης. (Να αξιοποιήσετε και το σώμα κειμένων.)

1. Ανθρωπισμός:

Βιοθεωρία και κοινωνική αντίληψη που βασίζονται ή αποβλέπουν στις ακόλουθες αρχές:

- Σεβασμός για την αξιοπρέπεια και τα δικαιώματα του Ανθρώπου.
- Αναγνώριση της αξίας της προσωπικότητας του Ανθρώπου.
- Ενδιαφέρον για την ολόπλευρη ανάπτυξη της προσωπικότητας διαμέσου της επιμελημένης Εκπαίδευσης για όλους.



- Ενδιαφέρον για την ευημερία των ανθρώπων και ταυτόχρονα φροντίδα για τη δημιουργία ευνοϊκών κοινωνικών συνθηκών για όλα τα μέλη της Κοινωνίας. Κοινωνικός Ανθρωπισμός.
- Κήρυγμα ελευθερίας της σκέψης και έκφρασης, ανοχής των απόψεων του συνανθρώπου.
- Αντίθεση προς το φανατισμό, τη μισαλλοδοξία, την ανευλάβεια για τις απόψεις των άλλων.

Κατά την περίοδο της Ευρωπαϊκής Αναγέννησης διάφοροι στοχαστές (όπως οι Δάντης, Πετράρχης, Έρασμος) διατυπώνοντας τέτοιες αρχές ανθρωπισμού και αναζητώντας υπέρμαχους τέτοιων σκέψεων και διακηρύξεων εντόπισαν ότι τέτοιους λογισμούς μπορούσαν να βρουν στην Αρχαία Ελληνική Κλασική Γραμματεία (κυρίως στη φιλοσοφία, στα έργα της Αρχαίας Τραγωδίας και Κωμωδίας, στην ιστοριογραφία) και επιδόθηκαν με ζήλο στη μελέτη των ελληνικών κειμένων. Έτσι γεννήθηκε ο Κλασικιστικός Ανθρωπισμός της Αναγέννησης και ονομάστηκαν Ανθρωπιστικές οι αντίστοιχες σπουδές. Αυτή η κίνηση βοήθησε τους Ανθρωπιστές να αντισταθούν στο δογματισμό και το φανατισμό του Μεσαίωνα και ειδικότερα της παπικής Εκκλησίας, που είχε αντιταχθεί στην ελευθερία της σκέψης, στην επιστημονική έρευνα (ενδεικτικά θυμίζω την Ιερή Εξέταση, το επεισόδιο Σαβοναρόλα, τη δίωξη του Galileo Galilei (1616-32). Παραλλαγές του Κλασικιστικού Ανθρωπισμού εμφανίστηκαν και κατά τα τέλη του 18ου αιώνα (με κύριους εκφραστές τον Humboldt, τον Lessing, τον Goethe και άλλους) κατά το α΄ μισό του 20ού αιώνα με κύριο εκπρόσωπο το διάσημο Γερμανό Ελληνιστή Werner Jaeger**

Με τις βασικές αρχές του Ανθρωπισμού και άλλες επιδιώξεις (θρησκευτικές ή φιλοσοφικές ή κοινωνικές) εμφανίστηκαν άλλα ρεύματα Ανθρωπισμού με ανάλογες επωνυμίες: Χριστιανικός ανθρωπισμός (με προσήλωση στην πίστη), υπαρξιστικός ανθρωπισμός (με διακήρυξη απόλυτης ελευθερίας και ευθύνης του ανθρώπου για την



ύπαρξή του) και σοσιαλιστικός ανθρωπισμός, με βασικό προσανατολισμό την ευτυχία του ανθρώπου μέσα στην κοινωνία κατά την επίγεια ζωή του.

Φ. Κ. Βώρος , url: www.voros.gr

2. Ο νέος Ανθρωπισμός

(απόσπασμα)

Η μεγαλύτερη κρίση, πέρα από την οικονομική καταβράθρωση και τον αξιακό μαρασμό, που καλείται να αντιμετωπίσει ο ελληνικός λαός, είναι η εκχώρηση των δημοκρατικών δικαιωμάτων και η αμφισβήτηση των θεσμών, υπό την τρομολαγνική απειλή του χρέους και της ανέχειας: οι κυβερνήσεις-εκλεγμένες και μη-νομοθετούν εσπευσμένα, αδιαφορώντας για το λαϊκό συμφέρον και τις αντοχές, κραδαίνοντας τον φόβο, την ενοχή και την ανασφάλεια ως μέσα χειραγώγησης και ύπνωσης των αντανακλαστικών.

Η αντιπροσωπευτική κοινοβουλευτική δημοκρατία, εξελίσσεται σε μεταδημοκρατία, όπου οι πολίτες απεμπολούν το δικαίωμα της πολιτικής δράσης σε υπερεθνικά, οικονομικά κέντρα ελέγχου, εκχωρούν την ψήφο χωρίς πραγματικές ιδεολογικές επιλογές και μετατρέπονται σε ανδρείκελα, που πασχίζουν για την ατομική επιβίωση, αντίκανα να εκφράσουν συλλογική βούληση και στιβαρό, εναλλακτικό λόγο. Τα κελεύσματα του συντάγματος, τα ανθρώπινα δικαιώματα, το κράτος πρόνοιας, η κοινωνία της γνώσης και των πολιτών, αποδείχθηκαν έννοιες βαρύγδουπες και κενές, όπως ακριβώς και τα οράματα των πολιτικών στο σύνολο της Ευρώπης, αποδεικνύοντας πως οι Ενώσεις, που ξεκινούν πρωτίστως ως οικονομικές και δευτερευόντως ως κοινωνικές, στερούνται ερεισμάτων και καταρρέουν στην πρώτη καπιταλιστική κρίση ή στα αδηφάγα κερδοσκοπικά παιχνίδια της πραγματικής εξουσίας.



Πολλοί μιλούν για τα θετικά στοιχεία, που θα αναδυθούν με αφορμή την παρούσα ιστορική συγκυρία, ενώ άλλοι ευαγγελίζονται τις αξίες, που μερικές δεκαετίες πριν διασφάλιζαν την κοινωνική συνοχή: Αλληλεγγύη, κοινωνική εμπιστοσύνη, καρτερία, επιστροφή στην πρωτογενή παραγωγή, ανταλλακτική οικονομία και αποτομπή ή αμφισβήτηση του ευδαιμονισμού και του ηδονισμού, που χρόνια κατασπάρασαν και αλλοίωναν τα ευγενή ιδανικά του Ελληνικού Έθνους. Όμως, δις εις τον αυτόν ποταμόν ουκ αν εμβαίεις. Η ιστορία επαναλαμβάνεται μόνο ως φάρσα και τα σπέρματα της κρίσης διαφαίνονται από τα πρώτα έτη της νεοελληνικής πραγματικότητας, από την εποχή που οι προηγούμενες γενιές αναστήλωναν σε σαθρά θεμέλια τη μεταπολεμική Ελλάδα.

Η ψευδεπίγραφη, επιδοματική ευμάρεια των τελευταίων ετών απέδειξε πως ο νεοπλουτισμός, η έπαρση, η εύκολη και αήθης ανέλιξη, η κατάλυση των δημοκρατικών αξιών, οι πελατειακές σχέσεις, οι αποκαμωμένοι θεσμοί και οι ανήμποροι νόμοι, η αλαζονεία και η λατρεία του βραχυπρόθεσμου αποτελούν κι αυτά χαρακτηριστικά του λαού μας, τα οποία, αντί να παραγνωριστούν, πρέπει να αποτελέσουν αντικείμενο περισυλλογής και αναλυτικής μελέτης. Η έξοδος από την κρίση και η αποφυγή επανάληψής της απαιτεί την κινητοποίηση όλων των δυνάμεων, που απέμειναν, το σχηματισμό μιας νέας ανθρωπιστικής κουλτούρας, την αποδοχή μιας καινοτόμου ιδεολογίας και την ανάδειξη ηγετών, που θα εμφορούνται από ουμανιστικά ιδεώδη

...

Η παρούσα κρίση είναι κυρίως πολιτιστική, και ως τέτοια, αντιμετωπίζεται μόνο με καταιγισμό πολιτισμικών δράσεων σε κάθε έκφανση της κοινωνικής ζωής. Ανοχή στη διαφορετικότητα, ανασύσταση του παραδοσιακού, αναστοχασμός για τα αξιακά πρότυπα, ενίσχυση της κοινωνικής αυτορρύθμισης, εμπλουτισμός των δημοκρατικών διαδικασιών και εφαρμογή νέων ιδεών, μπορούν να άρουν το αδιέξοδο με το μικρότερο δυνατό τίμημα.



Ευστράτιος Παπάνης, Επίκουρος Καθηγητής Κοινωνιολογίας Πανεπιστημίου Αιγαίου

Πηγή: <http://epapanis.blogspot.gr/2011/12/blog-post.html>

3. Επιστήμες και ανθρωπισμός

Εξανθρωπισμός των Επιστημών ή «εξεπιστημονισμός» του ανθρωπισμού;

28 Νοεμβρίου 2011 19:00-21:00 Κεντρική Σκηνή

Ο επιφανής φυσικός Δημήτρης Νανόπουλος και ο καταξιωμένος γλωσσολόγος Γιώργος Μπαμπινιώτης συν-ζητούν δημόσια μεταξύ τους και με το κοινό της Στέγης το μεγάλο θέμα της σχέσης της Επιστήμης, και των Θετικών Επιστημών ειδικότερα, με τις αρχές και τις αξίες του ανθρωπισμού στην εποχή μας. Με αφορμή το διάλόγo τους *Από την Κοσμογονία στη Γλωσσογονία* και το συναφές βιβλίο τους, που είχε εξαιρετική υποδοχή, συζητούν για το ρόλο ενός νέου ανθρωπισμού, προσανατολισμένου στα προβλήματα και τις προκλήσεις του 21ου αιώνα, ενός ανθρωπισμού που να μπορεί να κατανοήσει και να αξιοποιήσει τα ασύλληπτα επιτεύγματα των επιστημών, επηρεάζοντας δημιουργικά την εξέλιξή τους και οδηγώντας στην «ενότητα των επιστημών» και στην υπέρβαση της γνώσης προς την πλευρά της «σοφίας» με αποτροπή της «πανουργίας».

Πηγή: Το πρόγραμμα της ιστοσελίδας της Στέγης Γραμμάτων και τεχνών –Ίδρυμα Ωνάση

<http://www.sgt.gr/gr/programme/event/343>



4. Sean Penn: Ο άλλοτε σκληρός παρτάκιας του Hollywood εξελίχθηκε σε μεγάλο ανθρωπιστή και βραβεύτηκε για το έργο του

Ο Sean Penn άφησε πίσω του τα χρόνια που δήλωνε: "δεν ζω για κανέναν άλλον, είμαι το κέντρο του δικού μου σύμπαντος" επί εποχής Madonna, και εξελίχθηκε σε έναν ακόμη σταρ που προσφέρει τα χρήματα και την επιρροή του για το κοινό καλό.

Το πέρασμά του από τα ναρκωτικά, τα βίαια ξεσπάσματα και το φλερτ με το θάνατο, τον οδήγησαν σε μία βαθύτερη κατανόηση της ζωής και της σημασίας των πράξεών μας. Εδώ και καιρό ο ηθοποιός ασχολείται με την προστασία και την ενίσχυση ευπαθών ομάδων και χωρών του 3ου κόσμου. Μόλις τιμήθηκε μάλιστα, για τη δράση του στη σεισμόπληκτη Αϊτή, με το βραβείο της Συνόδου Ειρήνης για το 2012 κατά την 12η παγκόσμια σύνοδο των βραβευθέντων με Νόμπελ Ειρήνης.

Το βραβείο του απένειμε ο πρώην πρόεδρος της Σοβιετικής Ένωσης, Μιχαήλ Γκορμπατσόφ ... Κι εκείνος δήλωσε ενώ το παραλάμβανε: «Νιώθω ταπεινός... Τρέμω και μου αρέσει! Ξέρω ότι ίσως ακούγεται κοινότυπο, αλλά σήμερα νιώθω πραγματικά έτσι» ανέφερε ο ηθοποιός μετά από τη παραλαβή του βραβείου του, ενώ από την πλευρά του ο Udo Janz, ο επίτροπος του ΟΗΕ για το θέμα των προσφύγων ζήτησε από τον ηθοποιό να αντιμετωπίσει το εν λόγω βραβείο «ως ένα Όσκαρ για το ανθρωπιστικό του έργο».

Ο Sean Penn είναι πρόεδρος της οργάνωσης αρωγής προς την Αϊτή, η οποία αναπτύσσεται ταχύτατα και ενισχύει σημαντικά το νησί. Στα πλαίσια των δράσεων είναι η διαχείριση δύο οικισμών σεισμόπληκτων όπου μένουν 18.000 άνθρωποι.

Πώς αλλάζει ο άνθρωπος... Μπράβο του πραγματικά. Τον προτιμούμε έτσι.

Πηγή: queen.gr

<http://www.queen.gr/CELEBRITY-SPOTTING/JUICY-NEWS/item/41339-sean-penn-o-allote-skliros-partakias-toy-hollywood-exelihthike-se-megalo-anthropisti>

5. Μυστηριώδης φιλόanthropos «στοιχειώνει» γερμανική πόλη



Ένας ανώνυμος ευεργέτης έχει ξοδέψει περισσότερες από 300 χιλιάδες ευρώ σε μια σειρά δωρεών, που ξεκίνησαν τον περασμένο Νοέμβριο στη γερμανική πόλη Μπραουνσβάιγκ, στην Κάτω Σαξονία.

Αρκετοί κάτοικοι της πόλης έχουν λάβει ανυπόγραφους φακέλους με χρήματα, που τους βρίσκουν στα ταχυδρομικά κουτιά των σπιτιών τους ή ακόμα και στο κατώφλι της πόρτας τους. Κάποιες φορές, οι φάκελοι περιέχουν και οδηγίες για το πώς θα πρέπει να ξοδέψουν τα χρήματα.

Στην περίπτωση ενός ιερέα, ο φάκελος βρισκόταν ανάμεσα στα στασίδια της εκκλησίας.

Ο ανώνυμος «καλός Σαμαρείτης», όπως έχουν ονομάσει τον φιλάνθρωπο οι κάτοικοι, φαίνεται πως γνωρίζει πολύ καλά το γερμανικό φορολογικό σύστημα, καθώς οι δωρεές του δεν ξεπερνούν ποτέ στο σύνολο τις δέκα χιλιάδες ευρώ, που είναι το αφορολόγητο όριο.

Ο πρώτος κάτοικος του Μπραουνσβάιγκ που έλαβε φάκελο με μετρητά ήταν ένας άνδρας, από το σπίτι του οποίου κλέφτες «σήκωσαν» αρκετές χιλιάδες ευρώ. Στη συνέχεια, παραλήπτες ανώνυμων φακέλων έγιναν ένα συσσίτιο απόρων, ένα ανάπηρο αγόρι και ένα μουσείο.

Η ταυτότητα του φιλάνθρωπου παραμένει άγνωστη. Κάποιοι από τους κατοίκους πιστεύουν ότι πρόκειται για εγκληματία, ο οποίος «πνιγμένος» από τύψεις μοιράζει τα χρήματα που απέκτησε από παράνομες ενέργειες. Άλλοι, πάλι, λένε ότι πίσω από τις δωρεές κρύβεται κάποιος ηλικιωμένος πλούσιος, ο οποίος δεν έχει μπροστά του πολύ ζωή ακόμα.

Το μόνο στοιχείο γι' αυτόν είναι ότι διαβάζει την τοπική εφημερίδα 'Braunschweiger Zeitung', καθώς πολλές από τις δωρεές έχουν παραλήπτες ανθρώπους για τους οποίους έχει γράψει η εφημερίδα.



Πηγή: newsbomb

<http://www.newsbomb.gr/diethnh/story/118062/mystiriodis-filanthropos-stoiheionei-germaniki-poli>

6. Ο Άνθρωπος και ο απάνθρωπος φιλόanthropos

(απόσπασμα)

Φιλανθρωπία. Αναμφίβολα η πιο προσβλητική λέξη στο στόμα του αστού, όπως ακριβώς η ελεημοσύνη στο στόμα του θρησκόληπτου. Λέξεις που όχι μόνο προϋποθέτουν την ανισότητα, αλλά τη σημασιοδοτούν μέσω της ίδιας της πράξης της φιλανθρωπίας και της ελεημοσύνης. Εγώ ο ισχυρότερος, πλουσιότερος, ασφαλέστερος, είμαι και “φίλος του ανθρώπου”, άρα και ηθικότερος. Είμαι φιλόanthropos προκειμένου να παραμείνω ισχυρότερος, πλουσιότερος, ασφαλέστερος και σίγουρα ηθικότερος. Με αυτούς τους όρους έσπευσαν πολλοί να κρίνουν την κίνηση κάποιων ανθρώπων να σπάσουν ένα λουκέτο στο πολιτιστικό κέντρο του δήμου Αθηναίων την προηγούμενη Τετάρτη (1 Φεβ). Και γι’ αυτό το λόγο η κριτική τους ήταν απάνθρωπη.

Πηγή: Παραλληλογράφος

<http://parallhlografos.wordpress.com/2012/02/09/apanthropos/>

7.



Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

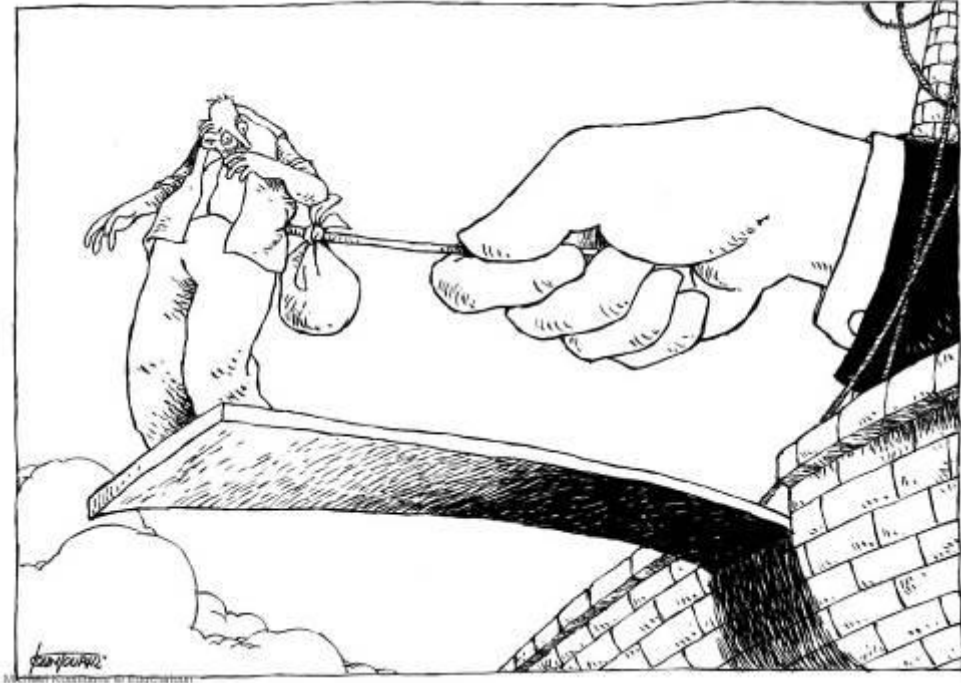


ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης



ΕΣΠΑ
2007-2013
πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ



Πηγή : διαδίκτυο



ΑΤΟΜΙΚΟ ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΑΤΟΜΙΚΟ ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

(3ο ΔΙΩΡΟ)

Να σχολιάσετε την εισαγωγή της Απολογίας του Τερτσέτη σε ένα κείμενο/ημερολογιακή σελίδα. Επιλέξτε αν θα τη γράψετε ηλεκτρονικά και θα τη στείλετε στο ηλεκτρονικό ταχυδρομείο του διαδάσκοντα, αν θα την αναρτήσει στο wiki της τάξης ή με τον κλασικό τρόπο.

«Δεν είμαι από την Σπάρτη, δεν είμαι Αθηναίος, πατρίδα μου έχω όλην την Ελλάδα· τοιουτοτρόπως εκφράζεται ο γενναίος Πλούταρχος, είναι σχεδόν δύο χιλιάδες έτη, εις ένα των συγγραμμάτων του· ημείς γεννημένοι εις πλέον ευτυχισμένην εποχήν, δηλαδή όταν η θρησκεία και η φιλοσοφία εφώτισαν, εκήρυξαν, εσφράγισαν το δόγμα της αγάπης και της ισότητος, δυνάμεθα να εκφρασθούμε με φρόνημα ακόμη υψηλότερον από το φρόνημα του παλαιού ανδρός, δυνάμεθα να ειπούμε ότι ημείς δεν είμεθα ούτε από την Ελλάδα, ούτε από την Ιταλία, ούτε από την Γερμανία, ούτε από την Αγγλία, πατρίδα έχομεν το ανθρώπινο γένος· όση γη περιαγκαλιάζει ο εύμορφος αιθέρας είναι αγαπητή μας πατρίδα».

Γ. Τερτσέτης

(Ο Γ. Τερτσέτης δικάστηκε μαζί με τον Πολυζώιδη, γιατί σαν δικαστές αρνήθηκαν να υπογράψουν την καταδίκη σε θάνατο του Κολοκοτρώνη

Πηγή: Η ιστοσελίδα του Σ. Καργάκου



<http://www.sarantokargakos.gr/content/%CE%B5%CE%B8%CE%BD%CE%B9%CE%BA%CE%B9%CF%83%CE%BC%CF%8C%CF%82-%CE%BA%CE%B1%CE%B9-%CE%B4%CE%B9%CE%B5%CE%B8%CE%BD%CE%B9%CF%83%CE%BC%CF%8C%CF%82>

Ζ. ΑΛΛΕΣ ΕΚΔΟΧΕΣ

-

Η. ΚΡΙΤΙΚΗ

Η εφαρμογή του σεναρίου κινήθηκε σε ικανοποιητικά επίπεδα, δεδομένης της δυσκολίας του θέματος. Οι μαθητές διερεύνησαν το περιεχόμενο εννοιών σε ηλεκτρονικά λεξικά και σε ποικίλα κείμενα και κατανόησαν τη σημασία ή τις σημασίες των όρων με τις οποίες ασχολήθηκαν στην ομάδα τους. Κατόπιν, κοινοποίησαν στους συμμαθητές τους και συζήτησαν με αυτούς όσα αποκόμισαν κατά τη διάρκεια της ομαδικής δουλειάς. Οι στόχοι τους οποίους θέτει το σενάριο σε μεγάλο βαθμό καλύφθηκαν, παρά τη δυσκολία που έφεραν οι ελλείψεις της υλικοτεχνικής υποδομής (λόγω κλοπής η μία ομάδα εργάστηκε χωρίς υπολογιστή) και η πίεση του χρόνου η οποία με υποχρέωσε να περιορίσω την εφαρμογή σε δύο δίωρα.

Θ. ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Αδαλόγλου Κ. 2007. *Η γραπτή έκφραση των μαθητών. Προτάσεις για την αξιολόγηση και τη βελτίωσή της*. Αθήνα: Κέδρος.

Κουτσογιάννης, Δ. & Μ. Αλεξίου. 2012. *Μελέτη για τον σχεδιασμό, την ανάπτυξη και την εφαρμογή σεναρίων και εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων για τη διδασκαλία της*



νεοελληνικής γλώσσας στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση. Θεσσαλονίκη, Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας.

Κουτσογιάννης, Δ. 2010. Η εισαγωγή των ΤΠΕ στην εκπαίδευση και τη διδασκαλία των φιλολογικών μαθημάτων. ΤΠΕ και γραμματισμός. *Επιμορφωτικό υλικό για την επιμόρφωση των εκπαιδευτικών στα Κέντρα Στήριξης Επιμόρφωσης*. Επιμόρφωση Εκπαιδευτικών για την Αξιοποίηση και Εφαρμογή των ΤΠΕ στη Διδακτική Πράξη, τεύχος 3: Κλάδος ΠΕ02, Πάτρα, Α΄ Έκδοση, 16-48.

Κουτσογιάννης, Δ κ.ά. 2012. *Μελέτη για την αξιοποίηση των ΤΠΕ στη διδασκαλία της Νεοελληνικής Γλώσσας στη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση: γενικό πλαίσιο και ιδιαιτερότητες*. Θεσσαλονίκη: Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας.

http://www.greeklanguage.gr/sites/default/files/digital_school/p3.1.2_glwssa_bthmia.pdf

Κουτσογιάννης, Δ. 2012. Ο ρόμβος της γλωσσικής εκπαίδευσης. Στο *Μελέτες για την ελληνική γλώσσα. Πρακτικά της 32ης συνάντησης του Τομέα Γλωσσολογίας*, του Α.Π.Θ. Θεσσαλονίκη: ΙΝΣ.



ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

[\[Χρόνια τώρα\]](#) Βασίλη Σιουζουλή από τη συλλογή *Αδέξιος περιποιητής Ανθέων*, Εκδόσεις Γρηγόρη, Αθήνα 2012.

Χρόνια τώρα
νοθεύουμε αλήθειες
και το αίμα τους
νερό το κάνουμε γλυφό
ακατάλληλο για περιβόλια ανθέων
Εκεί στο ίδιο ακαλαίσθητο
κι εκτεθειμένο τόπο
που μηρυκάζει πλήξη
Εμείς που πεθαίνουμε
για θρησκεία και πατρίδα
Σε κάθε τελετή
φονεύουμε και ένα έφηβο γέλιο
μέσα στο σπίτι του
Και με υπομονή αράχνης μαθαίνουμε να διαβάζουν τη ζωή
Ανάποδα